

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 26

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Birželio. (June) 26, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Neramumai Lietuvos
Sostinėje

NEW YORK, N. Y., birželio 18. — United Press agentūra praneša, kad Kauko dirbtuvėse darbininkai pravedė vienos valandos streiką prieš policijos žiaurumą. To pasekoje, keturi šimtai areštuota po susikirtimų keliose vietose, laike kurių policija šaudė į darbininkus.

Darbininkų protestas kilo sąryš su laidotuviomis darbininko Vladislavo Granausko, kuris nusižudė po mirtinai pavojimo savo darbavio ginče dėl algos. Jo laidotuvių vienas darbininkas tapo nušautas, 20

sužeista; keli policistai irgi sužeisti.

Kalbėse prie Granausko kavo jįsai buvo atžymėtas, kaip auka už darbininkų klasę. Jo laidotuviuose dalyvavo 10,000 žmonių. Policija teisinga savo užpuolimą tuomi, buk komunistai norėję paversti laidotuves į demonstraciją.

Universas Service žinių agentūra, prie to, praneša, kad sukilimai plinta visoje Lietuvoje. Padėtis esanti kritiška ir tikimasi, kad visame krašte bus paskelbta generalis streikas.

Italai Traukia Kariuomenę į Parubežius

LONDONAS. — Francijos ir Anglijos užsienio ministerijos gavo pranešimus, kad Mussolinis prieš Austrijos, Jugoslavijos ir Francijos rugėžių sutraukė skaitlingą kariuomenę. Taipgi atsarginiams esą išsiuntinti pareiškimai, kuriuose esą nurodomos vietos, į kurias jie turės atvykti, jiegu bus duotas įsakymas. Kol kas dar didelio kariuomenės judėjimo nepastebima, bes esama tikrų žinių, kad daugelis Italijos pasienio vietų esą įsakyta išstiegti mokyklas ir viešų įstaigų namus. Pastaromis dienomis visame Italijos pasienyje dirba didelis skaičius italų kariuomenės vyriausio štabo karininkai.

Nusinuodijo 100 Žmonių

LUDLOW, MASS. — Apskričio prokuroras tardo tulį Terešę Dynakienę ir Walterį Wad'ą, kurie yra nužiuirimi apdraudę ir nuuodiję nuo 50 iki 100 žmonių, kad atsiėmus jų apdraudas iš apdraudos kompanijų. Už apdraudas jie mokėjo kompanijoms, o tuo pačiu tarpu apdraustuosius girdė užnuodytu alkoholiu.

Iš Lietuvos Išvažiavo 539 Žmonės

Kasmet Lietuvos gyventojų emigracija į užsienius vis mažėja. Anksčiau emigruodavo gana didelis skaičius. Dabar kai kurios valstybės svetimųjų apsigyvenimą labai suvaržė ir dėl to emigracija turėjo sustoti. Šiais metais ligi gegužės mėnesio 1 d. iš Lietuvos į užsienius išvažiavo tik 538 žmonės. Per balandžio mėnesį išvažiavo 151 žmogus. Iš jų į Argentiją išvyko 19, Braziliją — 13, Afriką — 27, Kanadą — 4, Urugvajų — 5, Jungt. Valst. Amerik. — 5, Kubą — 2, Palestiną — 76, o likusieji į kitus kraštus.

Rumunai nepatenkinti savo karaliaus meiluže žyde surengė didėlias demonstracijas, kuriose kelias žmonių užmušta.

TRYŠ BILIONAI IR PUSĖ
BEDARBIŲ PAŠELPAI,
WASHINGTON, D. C.

Birželio 18 dieną Jungt. Valstijų kongresas perleido bilį, kuriuo duodama teisė praleisti \$3,271,000,000 sekančiais metais pašelpai bedarbių ir finansavimui viešųjų darbų. Iš tų pinigų tikimasi bus galima darbus suteikti 3,000,000 bedarbių tuo pačiu pagrindu, kuriuo dabar jiems teikiama pašelpa. Iš senato šis bilis perduotas svarstyti atstovų butui ir tikima, jog jis bus priimtas.

Saulės Užtėmimas
Rusijoje

MASKVA. — Šį penktadienį nutiks saulės užtėmimas, kuris Rusijoje bus matomas. Tuo tikslu 25 Rusijos ir 11 kitų šalių mokslininkų prisirengę užtėmimą gerai sekti, stūdiuoti ir paveikslus nutraukti. Tarpe mokslininkų du yra ir iš Jungtinių Valstijų. Saulės užtėmimas eis šiuo ruožu: nuo Juodųjų jūrų skersai Šiaurinių Kaukazą, Centralinį Sibirą, Baikal ežerą ir link Japonijos jūros. Amerikiečių mokslininkai apsisotė Uralų kalnuose, iš kur užtėmimą seks. Mėnulio šėlis saulės taku bėgs po 984 sekundes kas sekundą ir ims 2 valandas ir 13 minučių kol perbėgs 4,463 mylių plotą. 1887 metais Rusijoje matytas saulės užtėmimas tamsojus žmones tiek išgąsdino, kad buvo įvykusi tikra panika ir tūkstančiai bėgę į cerkves melstis. Šiemet valdžia išsiuntinėjo prelektorius po visą saulės užtėmimo paliečiamą kraštą gamtos įvykiui išaiškinti.

SPROGIME ŽUVO 6 ŽMONĖS.

VIENA, Austrija. — Neseniai čia medžiotojų klube sprogo parako krovynys. Nelaimė įvyko, kai jaunimo organizacija turėjo susirinkimą. Šeši žmonės sproginė žuvo ir septyniolika sužeista. Policija įtarė ir suėmė keletą jaunų makedoniečių.

Remia Prezidentą
Rooseveltą

NEW YORK, N. Y. — Birželio 18 dieną Didžiojo New Yorko Unijai ir Darbo Tarybai turėjo susirinkimą, kuriame dalyvavo 350 delegatų, atstovaujančių 800,000 organizuotų darbininkų. Be kita ko, šiame susirinkime patiekta ir priimta rezoliucija, kuria remiama prez. Rooseveltto kandidatura Jungtinių Valstijų prezidento urėdun. Rezoliucijos nuorai pasirašyta prezidentui ir demokratų partijos komitetui.

Keletas kitų miestų darbo unijų jau seniau tą patį yra padarę.

NEMIEGOJO PER PUSTREČIŲ METŲ.

CALCUTA, Indija. — Indijos milijonieris, Rai Habadur Ramijadas Bajoria, sakosi natūraliu miegu miegojęs tik 20 minučių begy pastarųjų pustrėčių metų. Jis dabar skiria \$50,000 tam, kuris jį laikiai nuo nemigos išgydys ir \$100,000 tam, kuris visiškai išgydys. Jis tik, kad toks gydytojas galėtų rasti Amerikoje.

Demokratų Partijos
Konvencija

PHILADELPHIA. — Šią savaitę čia eina demokratų partijos konvencija, kuri turės nominuoti kandidatą Jungtinių Valstijų prezidento urėdun. Kandidatū, nėra abejonių, bus nominuotas dabartinis prezidentas Rooseveltas. Buvęs New Yorko valstijos gubernatorius, Al. Smith, kuris savu laiku buvo smarkiai išsėjęs prieš prez. Rooseveltto administraciją, dar nėra nusprendęs, ar įminimą konvenciją atvyks. Tačiau dabar jis pareiškia, kad nenorės per daug kištis į prez. Rooseveltto politinius nusistatymus.

Konvencijos išvakarėse kai kurie demokratų partijos nariai pradėjo šturmuoti ir net grąšinimus daryti, kad jiegu konvencija nominuotų kandidatą Rooseveltą, tai grąšina pasi-traukimu iš partijos ir remimu republikonų partijos kandidatui London.

Bet Rooseveltto šalininkai nenusigąsta tų grąšinimų ir jie sako, kad Rooseveltas vienbalsiai bus nominuotas.

Streikai Keliose
Valstybėse

LONDONAS. — Darbininkų streikai pasireiškė trijose didesnėse Europos valstybėse. Yra jų ir Amerikoje. Streikais veik visur vadovauja komunistai. Nepaisant daromų nusileidimų darbininkams, streikai dar nepalaidė Francijos iš žnyplių. Kiek blogiau yra su Belgija ir Ispanija. Yra žinių, kad Belgijoje kai kur prie streikininkus išsiskaido kariuomenė. Ispanijoje darbininkai komunistai prieš gyvųjųjančią tvarką. Visur skleidžiama nerapykanta, kerštas ir net žmogžudystės. Visuose streikuose aiškiai nujaučiama Maskvos trečiojo internacionalo ranka.

JEI NEATSAUKS BAUSMIŲ,
TAI MOBOLIZUOSIS.

LONDONAS. — Anglijos ambasadorius Drummond iš Romos praserstgi savo valdžią, kad Mussolinis visiškai apsis Tautų Sąjungą ir sumobilizuos kelis milijonus karių, jei Tautų Sąjunga trumpoje ateity neatšauks prieš Italiją bausmų (sankcijų), kurios įvesta laike karo su Etiopija.

Etiopija Padalinta
į Tris Dalis

ROMA, birž. 1. — Neseniai užkariautą Etiopiją Mussolinis padalino į tris, taip vadinamus, valdymo apskrėtius. Mussolinio patvarkymą kabinetas užgyrė. Aiddis Ababa bus patikta kaip sostinė, kurioje gyvens vice-karalius, o kituose apskrėtuose bus paskirti tam tikri valdymo organai, kurie su vice-karaliumi koordinuos.

DUNOJUJE ŽUVO 40 ŽMONIŲ.

LONDONAS. — Iš Vengrijos sostinės Budapesto gautomis žiniomis, nusakoma, kad Dunajuje apvirto pervažas ir apie 40 asmenų prigirė.

Vokietys Nugalėjo
Negrą

Birželio 19 d. Yankee Stadium'e, Brooklyn'e, įvyko kumštynės tarp vokiečio Max Schmeling ir negro Joe Louis.

Kadangi Louis'as pastaru laiku smarkiai kilo kumštynių sporte, nugalėdamas visą eilę garsių kumštyninkų, tai ir prieš šias kumštynes New Yorko dienraščiai pranašavo sensacingo jam laimėjimą. Tų spaudos sensacijų dėka, New Yorko gembleriai, ypatingai negrai, dėjo net 10 už Louis'ą prieš 1 už Schmeling'ą.

Kumštynės prasidėjus pasirodė priešingai: vokiečys Schmeling'as buvo tinkamai prisiruošęs ir nenugalimas. Pačioje kumštynių pradžioje, net ketvirtame raunde, jis savo kirčiu negrą paklupdė, i 12 raunde jį visiškai išmušė vadnamu knock out.

Po kumštynių, New Yorko dalyje vadinamoj Harlem, kurioje didžiūmoje negrai gyvena, kilo tiesiog revoliucinės riaušės. Iniršę negrai pirmiausiai pradėjo muštynes restoranuose ir karčiamose, vėliaus muštynės prasidėjo gatvėse, kur negrai pradėjo užpildinėti baltuosius pradėdami akmenimis mesti į busus ir automobilius, kuriuose baltieji važiuo. Apie 700 policistų ir detektyvų buvo iššaukti negrus nuiminti. Riaušėse vienas žmogus peršautas ir daugelis sužeistų, kurie nugabenti ligoninėn.

STREIKUOJA 1,500 PLIENO
DARBININKŲ.

BALTIMORE, MD. — Eastern plieno kočiojimo kompanija po pirmam streikui savo 1,500 darbininkų žadėjo pakelti algas 12 nuosimčių ir vesti derybas su darbininkų atstovais del unijos pripažinimo. Tas streikas tęsėsi tik 24 valandas. Bet to kompanija griežtai atsisakė pripažinti plieno darbininkų uniją, todėl birželio 16 dieną darbininkai išnaujo sustreikavo.

Likviduotas Etiopijos
Laikraštis

Italai uždarė vienintėlį Etiopijos sostinėje esąjį laikraštį Etiopijos Kurjerį, leistą francūzų kalba. Uždaryta ir tą laikraštį spausdinusi spaustuė. Paryžiaus laikraščiai pasakoja istoriją to savotiško, amžiaus ketvirtį išgyvenusio laikraščio, žuvusio kartu su negaus imperija. Menelikas sumanė įsigyti Etiopijai spaustuė. Ją atgabeno iš Paryžiaus francūzai Devažai. Tada geležinkelio iš Džibučio į Addis Ababą dar nebuvo. Dežės su mašinomis ir šifritu į Addis Ababą atgabeno kupranugariais. 1910 m. spaustuė pradėjo veikti. Devažai spaustuės darbo išmokė kelis etiopus. Tai buvė labai sunku. Vis dėlto, „imperatoriaus spaustuė“ klestėjo. Devažas pradėjo leisti laikraštį francūzų kalba Etiopijos Kurjerį, kuris netrukus tapo visos Etiopijos kultūrinio gyvenimo centru. Dabar toji, ketvirtį amžiaus gyvavusi įmonė, likviduota. Francūziško laikraščio vietoje išeis laikraštis italų kalba.

Numirė Garsus Rašytojas
Maksim Gorki

MASKVA, birželio 18 d. — Šiandien po ilgos ligos mirė garsus Rusijos rašytojas Maksim Gorki, kurio žymiausi veikalai yra išversti beveik į visas pasaulines kalbas. Jis mirė sulaukęs 68 metų amžiaus.

Sirgo per daugelį metų ir buvo priverstas gydytis Italijoje. Per pastariusius keliorius metus jis negalėjo nieko dirbti ir nieko nerašė.

Maksim Gorki, kurio tikroji pavardė Aleksej Maksimovič Pieskov, gimė Nižni Novgorod mieste, neturtingoje darbininkų šeimoje.

Sulaukęs 5 metų amžiaus jis liko našlaitis ir nuo to laiko pats turėjo uždarbiauti sau pragyvenimą. Buvo skudurų rinkėju ir kiek paaugęs pradėjo mokintis braižintoju, vėliaus dirbo už virėjo pagalbiniųka Volgos garlaivų, raštinku pas Gorkio miestu.

advokatą ir klaidžiojo po pietinę Rusiją, kur jis pažino gamtą ir žmones, gaulamas medžiagą daugeliui jo geriausių apsakų. Jis bandė įstoti į Kazaniaus universitetą, bet buvo nepriimtas. Ipuolęs į desperaciją, 1888 metais bandė nusižudyti ir įstiegiusi kulka į kankino visą jo amžių. Paragintas Čechovo ir kitų rašytojų, jis pradėjo rašyti ir parodė didelius gabumus.

Bolševikams įsigalėjus Rusijoje, Gorkis pasirodė didelia jų priešu ir juos kritikavo. Kuomet bolševikai uždarė laikraščius, tai jie nedrso Gorkio laikraščio uždaryti ir liūlo jam išeidinėti tulą laiką. Vėliaus Gorkis susidraugavo su Leninu ir buvo bolševikų šalininkas. Bolševikai teikė jam didžiausią pagarbą, statydami jo vardą didžiausius lėktuvus jo vardu ni Novgorod miestą pavadino Gorkio miestu.

Kas Tie 4 Sušaudytieji?

KAUNAS, V. 23. Elta. — Šio mėnesio 18—21 dd. karo lauko teismas sprendė Broniaus Pratasevičiaus, Juozo Leonavičiaus, Prano Maladausko, Juozo Bagdono, Broniaus Siugždos, Simo Siugždos, Kazio Narkevičiaus, Jono Vasiukevičiaus, Alfonso Petrausko, Kosto Siugždos, Petro Šarkausko, Kazio Liesuoniačio, Vinco Aleksos, Augusto Valinsko, Vinco Traskausko, Juozo Kazemėkaitio ir Otto Gerhardo byla. Šiam teismui jie buvo atiduoti už tai, kad, 1935 metų pabaigos — 1936 metų balandžio 20 d. laikotarpyje, esant karo stoviai, išanksto tarp savęs susitarę ir bendrai veikdami: 1) surašė ir vienoje kaimyninėje valstybėje, jos piliečių padedami, spausdino priešvalstybinio turinio atsisaukimus, kuriais ukininkai kurstomi nemokėti mokesčių, neklausyti įstatymų ir valdžios įsakymų ir nuversti esamąją valdžią, kuriuos atsisaukimus, pergabėnę juos per sieną į Lietuvą, platino Vilkauiškio, Mariampolės ir Šakių apskrityse; 2) platino lapelius, kuriais seniūnai kurstomi atsisakyti nuo pareigų, o nepaklausiusiems grasoma mirtimi ir ugnimi ir, be to, 3) norėdami terorizuoti ukininkus ir atkeršyti tiems iš jų, kurie neprisiėdė prie streiko, o taip pat atkeršyti jų įsakymų nevykdžiusiems seniūnams, iš anksto tam parengtais ginklais, pavartojo prieš juos (ukininkus ir seniūnus) istisą eilę teroristinių aktų.

sunkiųjų darbų kalėjime ir Bronių Siugždą — kalėti pa-prastajame kalėjime 6 metus.

Iš visų mirtimi nusmerktųjų paduotų malonės prašymų J. E. Respublikos prezidento liko patenkinti V. Aleksos, A. Valinsko ir J. Leonavičiaus; mirties bausmė jiems pakeista sunkiųjų darbų kalėjimu iki gyvos galvos. Likusiems keturiems, butent, A. Petrauskui, K. Narkevičiui, B. Pratasevičiui ir P. Šarkauskui, mirties bausmė šiandien įvykdyta.

Japonai Nori Sudarties su Rusija

TOKIO, Japonija. — Pastaruoju laiku Rusija statosi fortus prie Mančukuo rubėžiaus. Japonijos valdžia žada Rusijai įteikti pasiulymą sudaryti su Rusija sutartį, kad tą vietą, kur statomi fortai, visiškai nuginkluoti ir jokių fortų nesistatyti. Tačiau, kiek jaučiama, Rusija tokiame pasiulyme pasipriešins.

PASODINTA 40,000 MEDLIŲ.

Gegužės mėnesio pirmomis dienomis Lietuvoje buvo šių metų medelių sodinimo šventė. Joje dalyvavo mokyklos, organizacijos ir savivaldybės. Vien tik Kaune buvo pasodinta apie 10,000 medelių. Gi visoje Lietuvoje medelių pasodinta apie 40,000. Jie sodinami pakelėse, prie sodų, parkuose ir kitose vietose.

ELEKTROS KEDE UZ SU-
NAUDUZUDYMA.

HOOLIDAUSBURG, PA. — Birželio 18 dieną prisikintųjų teismas išnešė nuosprendį nu-teisti mirčiai Margaret Karmendi už nužudymą savo trijų metų sunaus. Nuteistoji bus nužudyta elektros kedeje. Išgirdusi nuosprendį, p. Karmendi, kuri yra vos 24 metų amžiaus, visiskai nesusijaudino.

T E V Y N Ė

Reikšmingi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organai, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Vieni raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatomis. Netipikami spaudai smulkūs raštai — korektūros, eilės, pradžios ir tt. naikinamos ir autoriams negrąžinamos, jei nėra priklauso pošto ženklų jų sugrąžinimui.

PAVOJINGA EKSPLOZIJA

Birželio 18 d. „Universal Service“ žinių agentūra pranešė trumpą žinutę iš Kauno, kad laikinosios Lietuvos sostinės policija pradėjo šaudyti sukilusius riaušinininkus. Esą sukilimas Kaune plečiasi. Keliolika asmenų sužeista ir padėtis dar labiau pabloginta su paskelbimu generalio streiko.

Is tokio trumpo pranešimo daryti bent kokias išvadas neįmanoma. Ypatingai kuomet nepranešama net kurios priežastys sukūlimą išaukė. Šia proga galima tik tiek pastebėti, kad pagaliau išsiveržė ta eksplozija, kurios galima buvo tikėtis. Blogiausia padėtis tuo žvilgsniu, kad pasireiškęs net riaušėms ir generaliu streiku neramumas gali baigtis svetimos valstybės invazija, o mažiausiai gali baigtis Klaipėdos krašto atplėšimu nuo Lietuvos. Todel pavojinga momentą mūsų senoji tėvyne gyvena.

Galima, kad Lietuvos valdonai nenorėjo suprasti ir nenorėjo girdėti jiems priminto daugelį kartų įvykusio istorijos pasikartojimo, kad nustumęs idėjinį judėjimą į požemius sužiniai rengiama eksplozija. Lietuvos gyvenimo vadai turėjo suprasti, kad Lietuva yra permažas kraštas ir be pavojaus valstybei negali kopijuoti Vokietijos Hitlerizmo, Italijos musolinizmo ar Rusijos stalinizmo. Kokius diktatoriškus eksperimentus be pavojaus gali daryti didelės ir galingos valstybės, tokie eksperimentai gali pražudyti mažas ir silpnas valstybes.

Kuomet Lietuvos vyriausybė savo dekretais suvaržydama spaudą ir panaikindama visas idėjines organizacijas bandė nuraminti krašte pasireiškusių įtemptų upą dėl ekonominių sunkenybių, mes tuomet pastebėjome, kad einama labai pavojingų kelių, kad tokie valdžios žygiai gali anksčiau ar vėliau išaukti rimtus neramumus. Ant nelaimės mūsų pranašystės pildosi ir Lietuvos gyvenimas šiandien pastatytas į labai pavojingą padėtį. Galime tik linkėti, kad be pavojingų valstybei išvadų pasireiškę neramumai baigtųsi ir kad būtų atsteigta krašte pastovėsnė santvarka, kuriai pritarė visi Lietuvos gyventojai.

SLA. AUKSINIS KONKURSAI

SLA. Aukso Konkurso daviniai neblogo. Žinoma, galėjo būti geresni. Bet atsižvelgiant į ekonominį sunkumą ir į visus kitus organizacijos reikalus darbus, kuriuos SLA. veikėjai turėjo atlikti pirm Seimo, tai reikia pasakyti, kad konkurso daviniai yra net didesni, negu galima buvo tikėtis. Beveik visose kuopose tiems patiems veikėjams prieina visus organizacijos reikalus darbus atlikti. Tie patys veikėjai ir naujus narius verbuoja, jie ir SLA. Aukso Jubilėjaus Albumo išleidimui paramos suteikimo rūpinosi, jiems prisėjo ir visus kitus darbus atlikti, visu veikimui kuopose rūpinėsi ir dirbti.

Iki birželio 17 d. ryto viso Centro Raštine naujų narių aplikacijų prisusta virš tūkstančio. Kadangi Pildomosios Tarybos nutarimu paskelbtas konkursas baigsis su birželio 30 d. ir kuomet visi birželio mėnesyje prirašyti aplikantai dar skaitysis konkursiniais nariais, nors jie būtų priimti ir liepos mėnesio kuopų susirinkimuose, tai netenka abejoti, kad dar nemaža naujų narių bus gauta iki konkurso pabaigai.

Paprastai visuomet paskutinėmis konkurso dienomis daugiausiai naujų narių aplikacijų ateidavo į Centro Raštine. Todel neabejotinai ir šio konkurso užbaiga bus tokia pati, kaip ir kitų konkursų budavo.

Žinoma, ne visi aplikantai bus priimti į SLA. Kuomet dabar senesnio amžiaus aplikantai gali įstoti į Susivienijimą, tai neišvengiamai didesnis nuostimis dėl įvairių sveikatos stovio trukumų atmetama. Bet vis tik drąsiai galima sakyti, kad su pabaiga SLA. Aukso Konkurso Susivienijimas turės nemažiau tūkstančio naujų narių.

Tai didelis laimėjimas šiais laikais. Šito laimėjimo pasiekta SLA. darbuotojų veikėjų pastangomis ir pasižventimui organizacijos ir mūsų tautiečių labui. Medžiaginę naudą SLA. organizatoriai gauna labai menką. Jei jiems pirmiausia vietose nerūpėtų Susivienijimo ugdymas ir pasitarnavimas savo pažįstamiems ir visiems geros valios lietuviams, tai vien atlyginimo už organizatorių darbą pagrindu gal nei kelių šimtų naujų narių nebūtų gauta. Susivienijimas laimingas ir gali drąsiai ateitin žvelgti, kuomet turėtoji skaitlinga būrį pasižventusių ir nuosirdžiai organizacijos gerove ir ateitimi besirūpinančių veikėjų.

Gerb. SLA. organizatoriams priguli didelė garbė ir visos organizacijos dėkingumas už jų nenuilstantį darbą Susivienijimo ir mūsų brolių labui. Su laiku jiems nuosirdžiai padėkos ir visi tie lietuviai, kuriuos jie prirašė prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Kilau ir visapusiai naudingą darbą SLA. organizatoriai dirba. Garbė jiems už tai!

SUSIVIENIJIMO VETERANAI

Vargiai kuris nors jaunesniųjų veikėjų pagalvoja apie mūsų Susivienijimo isikurimą ir jo išugdymą iki šiandieninės augstumos. Kuomet dirbame jau tvirtoje ir pavyzdinčiai besitvarkančioje organizacijoje bei naudojames jos teikiamomis nariams naudomis, tai rodos nėra nieko nepaprasto, rodos organizacija pati savaime išaugo, išbujojo.

Bet pradėk gilintis į organizacijos istoriją, atideng mūsų Susivienijimo veikėjų galeriją, pastudijuok jų pasižventimą ir pastangas organizacijos įkurimui, jos išlaikymui ir išugdymui, o pamatysi kokiais sunkiais keliais, kokiomis didelio pasižventimo pastangomis šis visuomeninis darbas sukurtas. Kiek sielos, kiek pasiaukojimo ir meilės savo tautiečiams į tą kuribynį darbą įdėta.

Turime atminti, kad anais laikais, 50 metų atgal ir net gerokai vėlesniais laikais, Amerikos lietuvių tautinis ir kultūrinis susipratimas buvo labai silpnas. Mūsų tautinių ir kultūrinių darbų pionieriams, mūsų visuomeninio organizuoto gyvenimo kurėjams prisėjo nepalyginamai sunkesnės sąlygos veikti, negu mes šiandien veikiamo. Anais laikais visos veikimas, visos tautinis ir kultūrinis darbas buvo paremtas vien pasižventimu lietuvių, idėjiniais tikslais. Anais laikais niekas net nesitikėjo bent kokią medžiaginę naudą gauti iš visuomeninio ir tautinio bei kultūrinio veikimo. Kiekvienas aktyvesnis visuomeniniuose darbuose veikėjas tik svarstė, kiek jis gali savo skatiko įdėti į tą veikimą, by tik lietuvių besitarnavus, by tik Amerikos lietuvių pirmyn kultūringumo kelių pastūmėjus.

O vis tik anais laikais padaryta labai daug. Jei palyginsime aų laikų sąlygas ir visuomenines išgalias tiems darbu su šių dienų mūsų sąlygomis ir išgalėmis, tai pamatysime, kad mūsų laikais nepalyginamai mažiau tikro kuriamojo darbo atliekama. Mat Amerikos lietuvių veikėjai didžiojoje materialistais tapo. Idėjiniais ir tautiniams bei kultūriniais darbams pasižventusių

veikėjų labai mažą beliko. Šiandien kiekvienas pirmiausiai stato klausimą: kokia man nauda iš to? Vadinasi, pirmą vietą jau užima asmeninės naudos principas, o ne visuomeninio ir tautinio bei kultūrinio veikimo pastūmėjimas pirmyn.

Butų neteisiąga mūsų šiandienius veikėjus už toki nusistatymą smerkti. Visi senesnieji veikėjai labai daug yra davę Amerikos lietuvių visuomeniniam veikimui. Nei vienas pasižventęs idealistas, veikėjas turtų nesukrovė, bet priešingai — dar savo uždirbtus centus idėjiniam veikimui paaukojo. Kuomet šiandien tie veikėjai jau persisvėrė per pusamžį savo gyvenimo, netik neišgali savo centus visuomeniniam veikimui aukoti, bet jau net priversti kovoti su žiauriomis sąlygomis, kad šiaip taip pragyventi. Jau senatvė į duris beldžiasi, o jie savo jauną energiją, gyviausias jėgas atidavė idėjiniam ir visuomeniniam darbams, visai neatsižvelgdami į tai, koks likimas jų laukia senatvės dienų pasiekus.

Jaunesnių, dar tik į visuomenės veikimą einančių veikėjų, turime labai mažą. Pagaliau, ir jaunesnieji veikėjai, prisizūrėję mūsų veteranų likimui, nepuola akiai savo jėgas, energiją ir uždarbį aukoti idėjiniam ir visuomeniniam darbams. Jie žino, kad ir jie sulauks tokio paties likimo, kokio sulaukė jų pirmtakunai. Todel ir jų negalima smerkti, kad permaža pasižventimo jie teikia mūsų visuomeniniams darbams.

Pats gyvenimas sudarė kitokias sąlygas ir jų pakeisti negalėsime vien kiti pabarinais ar priekaištais svaidymu. Geriau taikinkimės prie tų sąlygų ir reformuokime mūsų visuomeninį gyvenimą sulig esamos padėties ir sąlygų. Pirmiausiai turėtumėm bent pagerbti ir pripažinti nuopelnus užsitarnavusių visuomeniniam veikimui ir mūsų Susivienijimo darbuose veteranams. Bent tuo atlyginkimė jiems už jų pasižventimą Susivienijimo išugdymui.

Juo didesnės pagarbos užsitarnatija tie mūsų veteranai, kurie dar ir po šiai dienai aktyviai dalyvauja Susivienijimo ir visuomeniniuose darbuose. Turime šimtus tokių S. L. A. veikėjų-veteranų, kurie per pastaruosius 25—30 metų ir tulį ilgai be jokios pertraukos dirba sunkiausius Susivienijimo palaikymo ir ugdymo darbus. SLA. 50 metų Jubiliejinio Seimo momentu lenkiamą galvą pagarbos pareiškimui S. L. A. veteranams už jų didžius darbus Susivienijimo išugdymui atliktus.

Pažvelgus į Europos padėtį, tai išrodo, kad kiekviena valstybė yra pasirengus kariauti taikos palaikymui. Kuomet tarptautinė padėtis paremta ginkluota taika, tai karo gaisras anksčiau ar vėliau užliepsnos, nežūrinė kiek diplomatiniai rataliai nedeklamuos apie taikos palaikymą.

Kiekvienas reformeris siekia to, kad visi kiti žmonės gyventų sulig jo įsitikinimui ir sąžinės padiktavimui. Kiti žmonių reformavimu dažniausiai rūpinasi tokie žmonės, kurie patys pirmiausiai savo gyvenimą turėtų reformuoti.

Surinktos statistikos rodo, kad 1934 metais piliečiai sumokėjo mokesčiais virš savo metinių pajamų 16 nuos. viso valdžios aparato išlaidymui. Minėtiais metais išleista valdžios aparato išlaikymui \$14,449,000,000. Tai milžiniška suma pinigų.

Mažas škoto sumus prašo tėvo: —Tėte, ar leisi man šiandien išeiti pažiūrėt, kaip praktikuojausi gaisrininkai?

— Ne! Pakaks jau tu nuolatinių pramogų! Prieš trejetą savaitę mėtai gi saulės uždegimą, ar neužtenka.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. V. A. ŠIMKUS,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antraštu.

HEMIPLEGIJA.

Rašo Dr. V. A. Šimkus.

Arterijoms bekietėjant, kraujo apytaka, daugiau ar mažiau, nusilpsta. Kraujo apytakos silpnėjimas priklauso nuo to, kiek arterijų pakietėjimas susiaurina jų vidų. Žymus gyslų susiaurėjimas, o kai kada ir visiškas susitraukimas nebeleidžia kraujui pakankamai priplaukti ir tokios kuno dalys nusilpsta bei visai pagenda. Tas nėra iš pirmo išlaužta, o ilgų metų mikroskopinio tyrimo daviniai. Šiandien labai aišku, kodėl gyslų pakietėjimui esant genda inkstai bei tulos kitos kuno dalys, kaip rankų ir kojų džiūvimas, kepenų gedimas ir tt. Tas paeina nuo nebeprilaikomo pakankamai kraujo.

Užsidarius bei plyšus smegenų gyslai nuo vienos ar kitos priežasties ištinka paralyžius. Paralyžiaus atsitikimai dažniausiai paeina nuo smegenų gyslų pakietėjimo su augstu kraujo spaudimu. Nuo didelio kraujo spaudimo smegenų gysla plyšta, pasileidžia kraujas ant smegenų, daro didelį spaudimą ir žmogus paprastai praranda sąmonę ir tampa paralyžiuotas. Tas vadinama ir apopleksija.

Kada paralyžiuojasi viena kuno pusė bei vienos pusės dalys, kaip veidas, ranka, koja, — tas vadinama hemiplegija. Paralyžius, paprastai, nepaliečia krutinės ir akių judėjimo raumenų. Hemiplegija, dažniausiai, įvyksta umai ir, kai kada, pas žmones, kurie šiaip sau atrodo sveiki ir buna veiklus.

Jeigu kraujo pasileidimas ant smegenų esti gausus — žmogaus likimas nekoks. Paralyžiui ištikus, žmogus praranda sąmonę, jausmus ir pajėgas. Apie prižadimą bei priekėlą nėra nė kalbos. Vaizdas, maždaug, šitokis: veidai pa-

prastai išsiptę ir paraudonavę; kvėpavimas retas, sunkus ir gilus su knarkimu ir veidų išsiptimais. Dažnai ir mėslingiai trauko tai visą kūną, tai vieną pusę. Kada buna ir augsta temperatūra ir tas reiškia žmogaus liudną likimą. Jeigu gerėjimas seka, kalba iš pradžios buna sunki ir neaiški, atmintis prislegta ir miglota, o ir šiaip ligonis jaučiasi silpnas ir galva sunki.

Apopleksija, dažnai, baigiasi staigia mirtimi, jeigu kraujo pasileidimas ant smegenų buna didelis. Paralyžius, kai kada, būtų savaime netaip pavojingas gyvybei, bet prisipainioja pneumonija ir kai kurios kitos komplikacijos. Taigi prižiūrėjimas ir slaugymas paralyžiuoto žmogaus yra labai svarbus dalykas. Kada paralyžius tęsiasi mėnesį ar daugiau be pagerėjimo, tai sunku betikėti, kad paralyžiuotos dalys beatsigriebytų, nes nuo spaudimo nervų gaivumas yra jau dingęs. Iš kitos gi pusės, jeigu paralyžiuotose dalyse atsiranda gaivumas už kelių dienų po paralyžiaus, galima laukti, kad žmogus susitaisy gana gerai, nors ima keletą mėnesių, kol pradeda pilnai valdyti ranką bei koją.

Su paralyžiuotu žmogumi reikia apsieiti labai atsargiai. Be didelio sujudinimo reikia jį paguldyti į lovą ant nugaros ir galvą laikyti su pagalve gana augstai. Kambarys privalo būti vėsus, erdvas ir ramus. Ligonis, dažnai, buna neramus. Del to gydytojas vartoja nuraminančius vaistus. Per tulį laiką maistas neduodama per burną, o maitinama gliukoso injekcijomis į gyslą. Tolimesnis gydymas nustatoma pagal ligonio būklę.

Klausimas išeina, ar gali paralyžius atsikartoti. Taip ir ne. Tas priklauso nuo pakietėjusių gyslų padėties ir tolimesnio žmogaus gerovės užsilaikymo. Bile kaip gyvenant, bile ko galima ir susilaukti.

Naujieji Karo Išradimai

Mūsų laikų technika taip greitai progresuoja, kad tiesiog nespėji žmogus nė sekti visų naujenybių. Ginasmos ir puolamos karo priemonės, pasirodžiusios didžiojo karo pabaigoje, dabar jau ne eilinio piliečio nusteibima. Sausumoje, vandeny ir ore jau neuita toli pirmyn.

Priešlėktuvinės patrankos montuojamos drauge su proektoriu ir garsų gaudytoju į vieną, labai pavojingą lėktuvui, vieneta.

Optiniai prietaisai, kurių konstrukcijos pagrindu teleskopinės linzės ir specialūs ekranai, leidžia labai tiksliai nustatyti apšaudomo objekto skridimo greitį bei kryptį ir iki maksimumo pakelti apšaudymo tikslumą.

Paprastu rankenos pasukimu tokia priešlėktuvinė patranka paverčiama neblogesne prieštan kine. Naujiem pabuklam reikia ir naujoviškų šovinių. Kovoiant su oro priešu, tenka padengti ugnim — apšaudyti didelės plotas. Ta sąlyga ypačiai patenkinama sprogstančiųjų dujų mišiniais, kurie turi idomią savybę skleistis ore tam tikroje augstumoje. Lėktuvai, patekę į patrankų švedinių dujų prisotintą orą, yra išanksto pasmerkti. Tos dujos, išskluptos lėktuvo motoro drauge su reikalingu jo veikimui oru, išsaulia motoro sprogimą, taigi katastrofą. Panašiai veikia tos dujos ir tankų bei šarvuotųjų vidaus degimo variklius ir taipgi kai kurių tipų jūrų laivų mašinas. Svarbiems centrams nuo lėktuvų atakų apsaugoti naudojamosi tam tikromis, sprogstančiųjų dujų pripildytomis minomis. Balionų pagalba jos kabamos ore ištisom virtinėm ir vos tik prieš lėktuvai patenka jų saugoman plotan, jos radio pagalba sprogdinamos, naikina motorus ir lėktuvus. Tačiau ir lėktuvai turi naujų galimybių — pirmiausia, naujo tipo kombūbutent, vadinamų šiluminį ir magnetinių. Magnetinė srovė arba šiluminiai (infra raudoni)

francųzų minininkai per valandą padaro jau net virš 80 kilometrų. Tai jau gero auto tempas. Tačiau jūrų valstybės — Anglija, Jungtinės Valstijos nesitenkina tuo. Jų valdomieji vandens plotai siekia dešimtų tūkstančių kilometrų ir 80 kl. į valandą greitis ne visada pakankamas.

Paprastai jūrų tarpėda plukdo arti 250 klgr. sprogstančios medžiagos ir palankiom sąlygom gal visiškai sunaikinti laivą, į kurį pataiko. Pastaruojų laikų, ėmus statyti ypatingai atsparius sustiprinimus ir sausumoje bandoma panašią torpėdą pritaikyti ir fortams griauti. Tai nedidelė, elektromotoru varoma mašina, kurios lygsvarą palaiko elektriškas žiroskopas. Paleisti ją galima iš bent kurios vietos arba ir iš tanko.

Ypatingai tinka tokia sausumos torpėda naktinei atakai paruošti. Sprogsta ji nuo radio bangų, impulso ir todėl gali būti sugrindinta net ir priešui ją nelaisvėn paėmus. Konstruktyviai tai gana nesudėtingas pabukas. Jada panašiai kaip ir tankas — grandinių pagelba, pasiekdama iki 12 klm. į valandą, taip kad sunaikinti ją artilerijos ugnimi nėra taip jau lengva, gi įspudis tokios iš lengvo, bet neišvengiamai artėjančios „pragaro mašinelės“ su milžiniška sprogstamąja jėga nėra malonus.

Labai įdomus ir etektrinis kulkosvydis, montuojamas didesniuose, turinčiuose savo elektros energiją, sustiprinimuose. Šitas kulkosvydis turi 3 ir 4 vamzdžius ir lygiai gerai tinka pavartoti prieš tankus kaip ir prieš puolimą iš oro. Rotacinė šovinių tiekimo sistema ir elektrinis sprogdiklis įgalina didelį šaudymo dažnumą, naktiai gi jo veikimo galia padidina tam tikri su taikikliu susichronizuoti proektoriai.

Panašios naujienos neblogai pritaikomos ir jūrų laivyne. Moderniški karo laivai ne kuo neblogesni už sausumos firtą, tik tas skirtumas, kad juda jie jau gana nepaprastu tokiu masei greičiu. Naujieji anglų ir

LIETUVIŲ-VOKIETIŲ PASITARIMAI KAUNE JAU PASIBAIGĘ.

Mišri Lietuvos-Vokietijos komisija, kuri gegužės mėnesio vidury pradėjo posėdžiauti Kaune ir svarstė mažojo pasienio susisiekimo sutvarkymo klausimus, gegužės mėn. 23 d. savo darbus baigė. Visais svarbiausiais klausimais susitarė. Tačiau po kurio laiko šita komisija dar susirinks Berlyne ir ten svarstys visą eilę smulkesnių klausimų. Pasitarimams pasibaigus tarp Lietuvos ir Vokietijos vėl bus atidarytas normalus mažasis pasienio susisiekimas.

Radvilų Pilies Paslaptis

Parašė A. Štikas.

(Užbaiga)

J pietus nuo Biržų, gražioje lygumoje, tarp augstų lapuočių girios milžinų, stovi išsidriekęs bent visą kilometrą prie plento Klausėčių sodžius. Daug čia šiaudastogių, sulindusių į žemę, medinių pirkelių, bet dar daugiau visai gražių, skarda ir gontais dengtų namelių.

Garsus ir dabar visoje apylinkėje Klausėčių sodžius. Čia jaunimo, kaip grybų po šilto lietaus, čia skudučių muzika — nesvetimas daktas senam ir jaunam. Neretai ir daina suskamba:

Per Klausėčių ulytėlę čind riud ralala
brida gilią purvinėlą, vai kuka, vai liulia.

Senovėje Klausėčių sodžius dar garsenis buvęs. Savo dainomis, savo skudučių muzika, savo žaidimais, sako, buvęs sužavėjęs visą apylinkę. Kad susirinkę šaunus jaunimas, kad užtrauks — tik klausykis. Ne veltui ir Klausėčių vardą gavo.

Taigi, anais Radvilų galybės laikais Klausėčiuose gyvenęs toks ukinkas, Margenis Petras. Turtingas, kaip pats velnias. O jau geros širdies, — sunku būtų toks rasti kitur Lietuvoje.

Tas Margenis turėjęs dukterį Marytę, tokią pat gražią ir meilią, kaip jos garbingojo tėvelio geroji širdis. Visur ji pirmoji: ir prie sunkaus darbo, ir prie pašnėkėsio, ir prie jaunimo linksmųjų pramogų. Neprašius žmogus, meiliu žodžiu neprakalbintas, neišsiskirs jaunimas, jos dainelių ir juokų neišklausęs. Kur Marytė, ten ir džiausias, ten ir sveikas jaunųjų juokas.

Daug puikių ir garbingų apylinkės bernelių piršęsi Marytei. Ne vienas iš jų ir akis pražiūrėjęs, ir nagus iš pavydo nusikramtęs. Bet Marytė visiems atsakydavo griežtai: — Ne!

Tarsi koks girių paukštėlis, bijodamas patekti į aštrius vanago nagus, vijusi šalin visus apylinkės karštaširdžius, savo amžiną meilę jai po kelių klojusi. Kol pagaliau, po ilgo spyrimosi ir sukinėjimosi, patekusi vienam į pačias rankas. Taip įsimylėjusi kaimyno Būbro Petrelį, kaip bitė pavasarį sultingo medžio kvapą žiedelį. Iš karto ir linksmumas pranykęs, ir dainos nutilusios. Akių nuo mylimojo nuleisti negalinti. O Petrelis irgi ne žioplas vyras buvęs. Supratęs reiką ir pasipiršęs gerasirdžiui Margeniui, kad, girdi, noris vesti jo Marytę. Šis, nė negalvodamas, sutikęs.

Sekminių švenčių metu įvykusios Marytės ir Petreliaus vestuvės. Visa plačioji apylinkė susirinkusi apšokti gražiąją porą. Kiek midaus, kiek alaus! Net pats dvaro valtas atvykęs ir tol gėręs, kol nuo koto nuvirtęs.

Pačiam vestuvių įkaršty, kada skudučių ir kanklių muzika be paliovos linksmynis susirinkusius svečius, Petrelis nebeišsikentęs ir išėjęs šokti su savo jaunąja žmonele. Vai, koks ten buvęs šokis! Tiesiog viesulas, ne šokis! Tikras meilės svaigulys!

Meilės apjakinta pora visai nē nepastebėjusi, kaip iš medžių tankumyno, tarsi kokie nakties šešėliai, kaskart vis artyn slinkę paslaptinę žmonės. Vis ankštytyn supę kietą ratą, kol pagaliau pačiam vidury atsidūrusi jaunųjų pora. Staigus balsas visus pažadinęs į baisiąją tikrovę:

— Kumigalkšcio vardu įsakytą vykty į pilį.

Nei prašymai, nei raudos, nei malavimai — niekas negelbėjo. Jaunųjų pora buvusi suimta ir atskirta nuo artimųjų. Tik ilgstiebių pušų lapai ilgai dar šlamėjo, žiūrėdami į tamsų tankumyną, kur dingęs žmonių būrelis...

Tą naktį Radvilų pily vykę kažkokie paslaptinę darbai. Kažkas lyg verkęs, dejavęs... Bet kas ten iš tikro darėsi, niekas nematęs. Tik rytą ryto ryta visą apylinkę pastebėjusi, kad ten, kur šimtai murininkų per visą vasarą negalėję pakelti nė pėdos mūro sienos, dabar staiga išaugęs per vieną naktį tvirtas ir galingas pilies kampinis bokštas.

Apylinkės gyventojai vėl rinkęsi į pilies statymo darbą ir ligi pirmosios šalnos iškėlė muros, kokių amžių jėga negalėjusi išardyti. Niekas statybos darbams nebetrukėdęs...

Nieko nėra amžino. Mirė narsusis Radvila. Gamta ir priešai apardė jo galingosios pilies muros. Beliko tik griuvėsiai ir sužėlę pylimai. Tačiau tik vienas kampinis pilies bokštas vis dar nežada pasiduoti nepermaldujamiems amžių nagams. Jis vis dar stovi, atsiskyręs nuo nugalėtų savo brolių, ir vis dar, tarsi, galvoja grąžinti didingą senovę.

Tik kai pakyla vėtros, sušniokščia širvenos ežero sidabrinę putą, kai šimtamečiai girių karaliai palinksta savo viršūnėmis artyn prie žemės ir visa, kas gyva, nesėdinasi tolyn nuo piliakalnio, — tada, sako, pasigirsta lyg ir verks-

mas, lyg ir rauda iš kampinio pilies bokšto. Tada, sako, Radvilų pilis pasakoja savo baisiąją paslaptį...

Prie Juodo Lango

Prie juodo lango juodą naktį
Graudžiai pravirko vienuka.
Jos nenumaldė mano laimę,
Liudnai pro šalį eidama.

Skurdžiai lingavo senas gluosnis,
Numetęs gelstančius lapus.
Toli suspindęs žiburėlis
Minėjo mirtį ir kapus.

Prie juodo lango juodą naktį
Subėgo dienos praeties.
Bet neradau jose aš nieko:
Nei tyro džiaugsmo nei vilties...

L. Žitkus.

Baltų Lelijų Žiedas

Vai kodel, sesut, kai ašara nurieda
Tau per skruostą sidabrinę ir gaili,
Tu, nuskynusi baltų lelijų žiedą,
Prie krutinės man šypsodama segi?...

Ir jaučiu, kaip tyvuliuoja melsvos jūrės...
Or pasaulis taip nutilęs, toks ramus...
Plazda plazda laimės laivo baltos burės,
Neša neša juodą vargą, neša mus...

Vai, nesek, sesut, man žiedo prie krutinės
Ir netark bangų platybėje „Myliu“:
Sužavėjo mane erdvės begalinės,
Ir to žodžio aš suprasti negaliu!...

L. Žitkus.

Mano Pasaulis

Klaikus pasaulis mano,
Ir menkas ir didus:
Džiaugsmingas — kaip Hosanna,
Kaip Libera — graudus.

Ir supa laimės žiedą
Agonija skurdi...
Kai ašara nurieda,
Vien juoką begirdi.

L. Žitkus.

Žiburėlis

Mirgėki, žiburėti, mirgėki, —
Kad vėjas papučia nuo Nemuno,
Kad niekas mudviejų nepamena,
Taj visa, žiburėli, niekis...

Abu vienodai su tavim mes mirksim,
Abu patamsėj bandom degti,
Ir šviečiam — kaip plaštakė saulė — mirksni,
Ir šviečiam trumpą naktį...

Sargai praeina, žingsniai jųjų kaukši,
Ir vagys sėlina, ir grobia vagys turtą.
Dar degsime šią nakt, negesim, neataušim
Tamsiajam užkampy kur tai...

Ko mūsų šviesos silpnos — piktas sargas bara,
Ir vagys siunta, ko mes šviečiam naktį...
O mes sau, žiburėli, mes apšviečiam bulvarą,
Mes sugebam dar degti!

Praeis sargai ir vagys, nebebus vėjas,
Naktis praeis ir mes nebežibėsime,
Bet bus kas nors, kurs eidamas aleja
Primins tą vietą, kur lėpsnojom dviese...

Mirgėki, žiburėli, mirgėki, —
Kad vėjas papučia nuo Nemuna,
Kad niekas mudviejų nepamena,
Taj visa, žiburėli, niekis...

Vytautas Sirijos Gira.

Visokeriopos Žvaigždės

Taip šią naktį šilta, žvaigždės šitaip matos,
Kad jauties suklydęs, kad ne miestas čia.
Rodos — atvirukas didelio formato
Tik tik nutapytas šia gražia naktį.

Ak, jūs žvaigždės, žvaigždės, jūs neišdykaukit,
Neblizgėk, Venera, taip savais šilkais...
Gal mane vilioji, mielos žvaigždės, laukiant,
Manote — poetas tuoj nuo jūs įkais?

Turime ir žemę mes žvaigždžių nemaža,
Mirga jos ir šviečia, tik ne taip kaip jūs.
Tiesa, šitos žvaigždės gana ryškiai dažos,
Ir geriau jų karštį galime pajusti.

Bet, žvaigždėlės blyškios, jūs geriau man tinkat,
Jūs labiau pastovios ir kuklesnės daug.
Ir jei jūs vartojat tepalus ir tinką —
Tai ne taip jau matos: esate toliau!

Kaip Nyksta Lietuviai

Lietuvoje yra įsigyvenę trys seni ožiai, kurie naikina lietuvių be skirtumo jų amžiaus, asmens, užsiėmimo ir pažiūrų. Šitie trys žili ožiai yra tuberkuliozas, sifilis ir vėžys.

Tuberkuliozas Lietuvoje yra plačiai įsigalėjęs jau nuo senų laikų. Yra nurodoma, kad bukleikai šitą ligą į Lietuvą atnešė daug metų atgal. Vėliau rusų carai, viešpataudami mūsų krašte, leido jai įsigalėti mūsų kune. Tuberkuliozas šiandien yra giliai įleidęs savo pragaištingas šaknis į lietuvių plaučius ir eda organizmą be pasigailėjimo. Tai yra lietuviams skaudus rykštė, kuri kasmet kainuoja tuostančius gyvybių ir neša didelį ekonominį nuostolį.

Kova su džiova Lietuvoje buvo pradėta apie 1925 metais, bet pažanga iki šiol padaryta dar nežymi. Dr. K. Grinius yra vienas iš tų pionierių, kuris atkakliai veda kovą su džiova visą laiką. Bet juk vienas generalas be armijos, be įrankių, be kapitalo negali daug nukovoti. Kova su džiova negali būti laimėta antgreitųjų. Tuberkuliozo šaknis reikia rauti pamazėlį nuodugnai. Čia reikia armijos mokslo žmonių. Čia reikia vesti kovą su nematomu priešu — Bacillus tuberculosis ir kitais reliatyviais mikroba. Dr. Biežis ką tik aprašė apie įvairias bakterijas mūsų spaudoje. Kiek vienas skaitytojas privalėtų atkartotinai perskaityti tą straipsnį, kad daugiau susipažintų su šiais nematomais žmogaus priešiniais.

Prieš mane guli dešimtas metraštis „Kova su Džiova“ Lietuvoje. Dr. Grinius įžengia jame straipsny nurodo džiovos baisių pavojų tautai ir valstybei. Jis kviečia sukrusti ir kovoti iki pergalės. Bet toliau, Dr. Grinius, kaip Draugijos Kovai su Tuberkuliozu pirmininkas, savo raporte išdėsto trukumus: tuberkuliozo beilių platintojų izoliavimas (atskyrimas) beveik nepažadėtas; trūksta izoliatorių (prieglaudų, ligoninių); nėra pastovių pajamų.

Kitą šaunią Lietuvai „dovana“ yra palikęs Napoleonas. Tai yra francūzų liga-sifilis. Žemutinėje Kauno miesto dalyje, Nemuno ir Nerio upių susisiekimo kertėj, ant dirvonelio, rigoso senai sugrūvusi luitėlių tvirtovė — Napoleono fortas. Daugelis Kauno vaikų didžiojo jasi, kad čia Napoleonas viešpatavo ir semia sau inspiraciją. Bet, tikrenybė, šita tvirtovė turi kitokią reikšmę. Iš čia, iš šito kampučio buvo išplatinta Lietuvoje baisi liga, žinoma visame pasaulyje kaip francūzų karaliaus Liudviko liga, arba sifilis. Tai yra francūzų dovana Lietuvai, kurią Napoleonas su savo armija ten viešpataudamas paliko. Jie, užkrėtę Lietuvos dukteris šitos ligos, Napoleono garbintojai. Kaune todėl turėtų rausti iš gėdos, vietoj didžiavimosi, tik pamislijus kiek tai skriaudęs palikta ateičiai amžiams!

Supratęs Napoleono Lietuvai padarytą skriaudą, Prūsijos lietuvis gydytojas. Schaudin (Šiaudinis) leidosi į nematomą priešų (bakterijų) pasaulį, kad surasti tikrus ligos perus, kurie naikina lietuvių. 1905 metais jam pavyko surasti ir išaiškinti pasauliui sifilio ligos kirmėną — Treponema Pallidum. Tai yra vingiuotas, plauko gyvenale kirmas, kuris gyvena kraujo sriovėse ir eda žmogaus sveikatą. Ačiū Schaudinui atradimui ir Wassermannui pritaikymui tyrimui, šiandien visas civilizotas pasaulis pradėjo valytis nuo šitos francūzų ligos. Kova su si-

filiu ir Lietuvoje yra vedama, bet palyginus su kitų kraštų tempu, mes dar toli esame atsilikę, nes stoka tyrinių, stoka gyduolių, stoka įstaigų.

Vėžys Lietuvoje taipgi yra įsigyvenęs iki ausų. Vėžys į Lietuvą pats neatėjo. Labai gali but, kad lietuviai patys atsinešė jį iš pietinių tautų, buvusių giminingų lietuviams senovėje. Bet dar panašiau gali but, kad teutonai, ar slavai, ar švedai, viešpataudami ir besigrumdami ant Lietuvos žemės, jį paliko.

Vėžys eda lietuvių lyginai kaip Lietuvoje, taip ir čia, Amerikoje. Kova su vėžiu šiandien yra neapsakomai didelė. Ji yra vedama visuose kraštuose. Pervasarą prof. E. Vinteleris, medicinos fakulteto narys, buvo atvykęs iš Lietuvos į New Yorką, kad patirti, kas čia yra daroma kovai su vėžiu. Žinoma, profesorius tik pamatė New Yorko milijones įstaigas kovai su vėžiu ir grįžo į Kauną, kupinas inspiracijų. Kaip ten nebūt, kova su vėžiu Lietuvoje dar tebėra primityvis dalykas. Keletas Lietuvos gydytojų yra susidomėję šituo klausimu, bet pažanga tame tebėra labai lėta. Šiandienis vėžio gydymas atsieina labai brangiai. Vienas gramas radium, pavyzdžiui, kai nuoją suvirš šimtą tuostančių dolerių. O kiek jo yra Kaune? Raudonojo Kryžiaus ligoninė turi keletą milligramų, tai ir viskas. Kova su vėžiu Lietuvoje yra dar sunkesnė, nes žmonės yra įpratę gydyti pats save. Iki buku protu kaimietis persitiki, kad be pagalbos ilgiau nėra galima gyventi, tik tada jis pradeda ieškoti pagalbos, kas dažniausiai buna per vėlu.

Tokis tai sveikatos likimas kerta mūsų lietuvių pikčiau, negu kokis karas. Sveikatos reikalas todėl privalėtų būti statomas pirmo vietoj. Tik sveikats lietuvis gali tinkamai vesti kovą už buvį su matomais ir nematomais priešais; tik sveikats, higieniškas išauklėtas lietuvis gali gimdyti ir auklėti tinkamą sveiką šeimyną savęs pavadavimui; tik sveiki Lietuvos sunai ir dukterys gali būdavo stiprią valstybę, tvarkyti ją, žengti mokslo ir pažangos keliu pirmyn iki augščiausio civilizacijos laipsnio; tik sveikats lietuvis kuniškai ir protiškai gali pakilti pasaulio laimėtoju. Jam priklauso ateitis.

Šituos tris žilus ožius, šitas tris baisias ligas, reikia vyti lauk iš lietuvių šeimynų, iš Lietuvos. Bet kaip? Čia reikia ne kareivių su šautuvais, bet mokslų žmonių, mokslinių įstaigų, ligoninių, sanatorių; šitai kovai vesti reikia tokių daiktų, kokių Lietuvoje nėra.

Su didele viltimi buvo kreiptasi į Rockefeller Foundationą, kad gautų paramą pabūdavo Kaune Higienos institutą. Prašymas buvo išklaustas. Direktorius iš Paryžiaus atvažiavęs apžiūrėjo Kauną, bet prašymas liko nepatenkintas. Kas liko daryti? Niekas „daugiau“, kaip tik laukti pakol „tuščias tautos aruodas“ pasipildys, pakol kraštą pasigysvens.

Todel aš ir rupinuos, kad mes, vakarinio pasaulio lietuviai, dar kartą butume miela širdingai, kad mes sumestume atatinantį fondą kovai su džiova, sifiliu, vėžiu ir kitomis ligomis Lietuvoje. Pagelbėkim šitą sykį Lietuvos mokslinėms įstaigoms, kurios veda kovą už mūsų ir už Lietuvos žmonių sveikatą.

Dr. D. Pūka.

J. V. Vėliavos Istorija

Prasidėjus Amerikos revoliucijai, daugiau valstijų priėmė savo vėliavas. Connecticut kuopos, dalyvavusios Bunker kalno mūšy, turėjo vėliavą su savo valstijos ženklų, su abalsiu (lotyniskai) „Qui Trantulit Sustinet“. Massachusetts valstijos kuopos kovėsi, turėdamos obalsį „An Appeal to Heaven“ („Kreipimasis į dangų“), tuo tarpu kai ankstyvesni New Yorko užrašai nusako kitą skirtingą vėliavų pavyzdį. Kariai prie Lexingtono buvo be uniformų ir vėliavų, bet Bunker kalne, po dviejų mėnesių, kolonialės kuopos daug daugiau buvo panašesnės į organizuotą kariuomenę.

Vėliavą atsirado „Sougokis“ ir „Netrypk manęs“ vėliavos ir vėliava gyvatė buvo vartojama pietinių valstijų nuo 1776 iki 1777 metų birželio. Trylikos grandžių grandinė, žiedas, tigras ir kviečių laukas taip pat buvo vartojami kovos obalsių vietoje.

1775 metų spalio mėnesy Washingtonas rašė dvieis karininkams, kurie turėjo imtis vadovauti karo laivams: „Prašau iškelti tokią vėliavą, iš kurios mūsų laivai galėtų pažinti vienas kitą“. Pirmoji „vėliava su juostelėmis“, sakoma, buvo iškelta plevėsuoti Washingtono buveinėje Cambridge, Mass. 1776 metų sausio mėnesy. Ta vėliava buvo su trylika juostelių, pakaitomis raudonos ir baltos. Bet ar tai buvo pirmoji Amerikos vėliava?

John Paul Johnson paliko užrašus, kad „Amerikos vėliava“ buvo jo paties ranka iškelta jo laive, „Alfred“, pirmą kartą kai ši emblema plevėsavo virš kario galvos, bet tikro laiko, kuomet buvo iškelta ta vėliava, nežinia. Tai galėjo būti prieš tai, kai Washingtono vėliava Cambridge buvo iškelta arba vėliau, bet tai buvo tikrai prieš tai, kai kongresas 1777 metų birželio 14 dieną vėliavą nustatė. Nors birželio 14 diena minima kaip „vėliavos diena“, atrodo, jog yra svarbi priežastis abejoti, kad tai yra tikra diena minėjimui.

Pagal naudngus užrašus, kongresas priėmė rezoliuciją 1777 metų birželio 14 dieną. Ji tokia: „Nutarata, jog trylikos Jungtinių Valstijų vėliava yra trylika juostelių, pakaitomis raudonos ir baltos; kad Sąjunga yra trylika žvaigždžių, baltų mėlyname lauke, vaizduojančių naują žvaigždyną“. Bet nėra nei mažiausio liudymo, kuris nurodytų, kas pasulė tą nutarimą arba taip pat nei žodžio ginčų dėl jo priėmimo. „Nutarimas buvo priimtas“, pagal užrašus. Tat jis turėjo būti keno nors pasiulytas, bet jo pavardės istorija nežino ir, tuo tarpu kai nutarimas buvo „priimtas“ kongrese birželio 14 dieną sekretoriaus, jis nebuvo viešai paskelbtas iki tų pačių metų rugsėjo 3 dienos.

Sakoma, kad pirmas vartojamas žvaigždžių ir juostelių vėliavos stakroje karo tarnyboje buvo Stanwix Forte 1777 metais. Tų metų rugpjūčio 2 dieną minimas fortas buvo britų ir indėnų apsuptas ir įgula buvo be vėliavos. Ją pasidarė forte. Raudonumas buvo iš juostelių sijono, kurį davė moteris, baltumas buvo iš marškinių, tam reikėjai suplėšytų, o mėlynumas buvo iš smotuko pulk. Petero Gansworth'o kariško švarko.

Yra keli atrodą geri atsakymai į klausimą: „Kas sugalvojo žvaigždės ir juostesles?“ Kai kurie žinovai laikosi tos nuomonės, jog Washingtonas rado savo šeimynos ženklą tai, kas davė jam progos sugalvoti tokią

vėliavą. Tas sumanymas buvo du raudoni pervėrimai baltame dugne, su trimis auksinėmis juostelėmis virš pervėrimų. Tai nemini pats Washingtonas, nors jo gerai laikomi dienoraščiai teikia platų aiškinimą visų kitų žymių jo karjeroje.

Negali būti klausimo, kad Jungtinės Valstijos dabartinė vėliavą turi labiausiai įtaka pirmojo prezidento, bee nei vienas abejojimą kelias klausimas apie žvaigždžių ir juostelių vėliavą nepatenkins nieko, nes trys ginčijami dalykai lieka: Kuomet buvo pirmoji Amerikos vėliava, kaip mes ją dabar suprantame, iškelta? Kas ją sugalvojo? Kas ją pavartojo? Kol tie klausimai yra be tikslų ir pilnų atsakymų — tol žvaigždžių ir juostelių vėliavos atsiradimas turi būti laikomas tarpe Amerikos istorijos neišaiškintų paslaptių.

A. V.

Ranka Ranka Mazgoja...

Lietuvis Tik Vieną Ranką Mazgoja.

Mes amerikiečiai profesionalai ir biznismantai labai ir labai apsilėdę. Toliau savo nosies, savų reikalių nematome. Tuo tarpu beveik be išimties visi profesionalai — advokatai, architektai, vaistininkai, gydytojai, dentistai iš lietuvių rankų gyvena. Dar blogiau su mūsų biznismalais: jie reikalauja, kad juos lietuvių remtų, nes svetimtatis pas mūsų biznismaną ir apsiriekęs neužima.

Dabar pasižiūrėkime, kiek ponų profesionalų dalyvauja mūsų lietuviškame judėjime, ypač švietimo kultūros dirvoje. Mūsų biznismantai neprisideda su pinigais parama prie kultūrinio lietuvių darbo.

Kažin ką ponai profesionalai pasakytų, kaip suviktų mūsų biznismantai, jei pakelčiau naują obalsį: „savas ne pas aš“. Lietuviai, reikale, kreipiasi į savo profesionalą, perka pas savo biznismaną, bet tie biznismantai ir profesionalai mūsų švietimo — kultūros reikalams mažai tepirsisdėda ir remia.

Pasižiūrėkim ką čekai, lenkai, vokiečiai, žydai ir kitos apšvietesnės tautos daro. Tai del koki lietuvių negali pradėti reikalaui nuo savųjų biznismany ir profesionalų paramos mūsų švietimo-kultūros dirvonuose?

Kada mes iškelsim tokį obalsį, tai aš manau, kad jie nebus „tu bizi“ atsilankyti ir prisidėti prie mūsų kultūrinio darbo.

Pagalvokim ir pradekim elgtis taip, kaip kad elgiasi kiti tautybių biznismantai ir profesionalai su savaisiais. O gal būtų reikalinga sušaukti masmingą ir pasikalbėti, pasitarti su žinotais kas trukdo mūsų biznismams, kad jie tik išnaudoja lietuvių, o lietuviams nieko neduoda?

Keturios desimtys metų atgal lenkai turėjo laikraštį „Bycz Boży“ arba lietuviškai: „Dievo Rykštė“. Ir ištikio buvo tai „Dievo Rykštė“: už mažiausį prasikaltimą ir neatitiktą lenkystės dvasios „Dievo Rykštė“ plakė skaudžiai. „Dievo Rykštės“ bijojo kunigai, profesionalai ir biznismantai. Plakė be galiosio savuosius, kurie po visokio preteksto mėginavo atsitolti nuo paramos kultūriniais darbams lenkų naudai.

Laikas pagalvoti ir mūsų lietuviams apie „Dievo Rykštę“.

Dr. A. L. Graičius.

Kaip Gyvena Pietų Afrika

Ar jūs žinote, kur iškaskama 2/3 viso pasaulio aukso? Tai — Pietų Afrikoje, kurioje yra šiaurinė ir Pietinė Rodezija, Keja, Uganda ir Taganika. Tai Pietų Afrikos sąjunga, pasiekusi šių laikų civilizaciją, bet gi savo keliu joje dar visame gražume paliko ekzotišką florą ir fauną. Pietų Afrikos sąjunga — britų dominija naujoji, palankiai savivaldybei esant, visomis valdžios įstaigų teisėmis, laikant Didžiąją Britaniją laisviausiu pasaulio kraštu.

Vienas iš svarbesnių Pietų Transvaliaus miestų yra Johannesburgas — aukso ieškotojų centras. Toliau eina Kapštatas, uosto miestas, atsiradęs prieš 100 metų, tačiau europiečiai, pirmą kartą peržengusiam Afrikos slenkstį, jį sudaro nepaprastą jūdį.

Kapštatas — Stambus Uostas Ir Žuvų Prekybos Centras.

Miestas guli uolų pašlaitėse ir smarkiai išsitiesęs išilgai pajūri. Iš svarbiausių Kapštato miesto gatvės kasdien keliai į augstą kalną šimtai turistų kabančių geležinkelio.

Kapštato uostas sudaro ryškų vaizdą. Čia slankioja vargšai, vos prisidengę skudurais, laukia žvejų laivelio, kuriais atgabenama ypatingos rūšies žuvis „snovk“. Kai kurie tos žuvis egzemplioriai siekia 2 metrų. Jos plauko tokiais pulkais, kad net kluodo plaukti laiveliams. Renkasi gi jos masėmis, kada bijosi ryškių puolių. O šių čia buna gana didelių.

Neseniai Čia Buvo Sugautas 14 Metrų Ryklis, Būbės Tikra Visų Žvejų Pabaisa.

Tikrasis uostas yra prie švyturio, bet priėjimas prie jo uždrastus; tai — mutinės rajonas. Visoje Pietų Afrikoje uostai, kur ateina prekių ir keleivių laivai, atskirti nuo visos kitos uosto dalies. Kapštate iškraunamas visas paštas ir prekės iš šiaurės ir pietų Amerikos ir Europos. Didžiuliai vandenyno laivai paliečia čia pašto siuntinius, laiškus, atvirutes, kurių su tokiu nekantrumu laukia desimtytis tukstančių europiečių, išsimečiusių po visą kraštą. Ypatingai atsargiai elgiasi su tais pašto siuntiniais: pakeliamais krenais juos negaleistina meta žemyn iš 10 metrų aukščio.

Gyvačių Paradai.

Iš Kapštato, tiesiog iš uosto, eina specialus ekspresas į Johannesburgą. Visi kam skubu naudojasi juo. O šiaip kiti plaukia laivu. Naktį perplaukus rytą atvykstama į Elzbietos uostą. Jau iš laivo aiškiai matyti ant kalnelių išsidraikęs miestas, taip greitai augantis ir žydintis pramonės centras. Fabrikas prie fabriko. Amerikiečiai ir čia apsupina visą Pietų Afriką savo mašinomis. Labai išaugo pakutinių laukų odos pramonė, ir vietiniai gaminiai jau baigia išstūmti užsieniešius.

Elzbietos uoste yra savo rūšies įžymybė: gyvačių parkas. Čia surinktos įvairiausių rūšių nuodingos gyvatės, pradedant paprasčiausiomis ir baigiant pikčiausiomis, nuo kurių įkandimo per akimirksnį krinta gyvybė.

Jas globoja „Jonas“, — juodasis sargas. Jau tris kartus jis buvo bėmirstas, bet vis kažkokiu stebuklu išsigelbsti. Dabar, rodos, jis jau bejausmis gyvačių įkandimui. Jį pažįsta visa Pietų Afrika. Baisų žiūrėti, kaip jis, iš visų pusių apsupamas gyvačių, be baimės praziodina gyvatę, norėdamas parodyti

žmonėms 2 ilgus aštrius nuodinus dantis. Yra tokia gyvačių rūšis mamba — visos Afrikos pabaisa. Jos nuodai užmuša per kelias minutes. Nuo jos nėra išsigelbėjimo.

Kitas Miestas.

Bet štai kitas Pietų Afrikos miestas Durbanas jau sudaro visai kitą vaizdą, kaip Kapštatas.

Jis atrodo kur kas ekzotiškesnis ir gyvesnis. Čia jau visų rasų sąmyšis: daug čia zulusų, indusų, japonų, kiniečių. Iš karto metasi į akis rikšai, įprotis atneštas čia iš Kinijos. Ant galvų pas juos, kaip pas indėnus, plunksnų papuošalai, kojos nužadytos laku. Jie nepaprastai ištvėringi ir labai pigiai veža kur tik nori. Tai kiniečių primityviška susisiekimo priemonė, patekusi ir į Pietų Afriką.

Durbano miestas turi dvi fizionomijas. Viena tai patsai miestas su savo puikiomis madnėmis krautuvėmis — rumais, su didžiuliu judėjimu, su smarkiu ekzotišku prieskoniu. Matomai daug indusų jau čia persikėlę keli šimtmečiai prieš tai, kuokraus plantacijose dirbti. Šie žemieji sluoksniai, kurie tada puolė į Pietų Afriką, privertė jos valdžią išleisti įsakymą, kuris galioja ir dabar. Pagal tą įstatymą indusai prilyginami čiaubuviams ir jiems uždrausta naudotis tik europiečiams skirtomis įstaigomis.

Taip indusams neturi teisės lankyti anglų kino, sporto aikštė, jis turi važiuoti net specialiu traukiniu, kuris skirtas „ne europiečiams“. Europiečiai čia laikomi visi baltieji: — austraičiai, amerikiečiai, pietų afrikiečiai. Tie žiaurus įstatymai smarkiai pakelia baltųjų prestižą prieš juoduosius. Prie to dar reikia pridurti, kad čionykščiai baltieji gyventojai, nežiūrėdami saulės, visai nesugyvena tarpusavyje. Nuolat konkuruoja tarp savęs angliai ir olandai, kurie dar nepamiršo burų karo. Čia taip pat labai daug vokiečių.

Šiame mieste yra nuostabi, stebuklinga gatvė, kuri savo rožėmis ir palmomis yra ideali vieta pasivažinėti turistams — automobilistams. Puikūs moderniški viešbučiai čia yra vienas greta kito, eina ištisa siena jų. Iš jų balkonų matyti kaip didžiulės bangos su jėga atsimuša ir savo baltomis putomis užlieja krantą.

Plažas pilnas besimaudančių. Pačiame gi mieste nepakentamas karštis ir tvankumas. Todėl jau anksti popietį, kiekvienas stengiasi iš čia išvažiuoti. Visu plentu nusidriekę pulkus privatūs limuzinai, paskui į jūrą. Jų savininkai kvėpuoja šviežiu vėjeliu, einančiu nuo purios, ir geria čia arbatą, kuri iškilmingai paduoda europiečių indusus. Savotiškas vaizdas. Per kelių kilometrų plažą nėra nė vienos laisvos vietelės, kur prisėsti prie staliuko, pailsėti, atsigerti.

Už šio juos pakraščio eina puikūs parkai, miesto maudyklė, teniso aikštelės ir kitiems žaidimams vietos, kuriuos ypatingai mėgsta turtingi pagyvenę žmonės.

Durbano svarbiausias sezonas, kaip ir Nijoco arba Dorole, nuo birželio iki rugsėjo mėnesių. Tada čia žiema. Tuomet laiku čia netaip karšta, bet maudymosi sezonas pačiame įkaršty. Tuo tarpu, kad Johannesburge, kuris jau 2,100 metų augščiau, jau smarkiau šyla, ir pripratęs prie karščio afrikietis gelbstisi prie pajūrio.

Tuo metu Durbane rengiamos įvairiausios pramonės

pasilinksminimai ir pats didžiausias sezono atrakcionas — lenktynės — tapę jau tautiška švente.

Visi, kas tik kiek augštesnis, garsesnis, suvažiuoja čionai. Čia tikrai tada buna kažkas panašaus į Liverpolį, kur irgi visados vyksta anglų tradicinės arklių rungtynės. Čia matyti pasikutinės madų naujienos iš viso pasaulio, išimtinai elegantiškos ir gražios moterys, vyrai pilkais cilindrais, augšti kariškiai ir garbūs indusai — tarnai.

Toks koloniališko gyvenimo vaizdas, prie kurio nepripratus naujai atvykusiam atrodo tarytum tai būtų kokia pasaka.

Jaunimas su Praeimi...

Kaskart vis ryškiau pastebimai patys augo, kurie iš jų to mas tas faktas, kad senesnioji karta su nepalaužiamu skeptiškumu ima žiūrėti į taip vad. „jaunimą su praeimi“. Ypač tas skaudžiai paliečia mergaites. Joms „praeiti“ dabartinio žodžio prasme visai nesunkio įsigyti. Pakanka, kad jauna mergaitė keli kartus pasirodo vienoj vietoj su vienu vyru, pasuktu su kitu. Ir jau trečiam vyrui, kuris ją susidomio, tiek namiešiai, tiek draugai sako:

— Kam gi tu su ja prasidedi? Juk ji su praeimi...

Nors niekas apie tai mergaitę nieko konkretaus ir žeminančio negali pasakyti, nors ji yra tyčiausia savo jausmuose ir savo gyvenimo kely, vistiek lengva širdimi metamas yra visada per dėtą, išpuštą, nepagrįstą jokiais aiškiais įsitikinimais, o tik grynai subjektyviniais sprendimais, sudarytais iš mergaitės viešo pasirodymo.

Pagaliau, kas gi iš mūsų nebe praeities? Kiekvienas žmogus turi praeitį ir praeitis yra kokyklė, iš kurios jis pasistūmęs ne tik blogo, bet ir daug gero. O kokia ta praeitis, arba ta kokykla, apie tai tėsprendžia senieji žmonės, žiūrį tik į išvirsinį žmogaus elgesį, į jo natūralų kulkumą, už kurio dažniausiai slepiasi daug pikrų seklių, atvedusių pasaulį prie sunkių sukrėtimų.

Šiandieninis jaunimas, lygiai kaip ir šandieninė mergaitė, vienu pasijudiniu numetė natūralaus kuklumo skraistę ir į gyvenimą išėjo tokia, kokia ji yra. Ji nemoka dankstyti visokiom dorybėms ir vesti dvideidžio gyvenimo. Ji nori į aplinką ir į gyvenimo esmę pažvelgti tiesiog, stačiai ir drąsiai.

Savo veiksmuose, savo darbuose, lygiai kaip ir savo siekiuose, ji visada yra atviresh, nei buvusį kartų moterys. Ji žino, kad bent koks dangstymas neturi tikslo, kad apsimetimas tik stato ją į juokingą padėtį. Tiek savo artimųjų draugų tarpe, tiek visuomenėje, kuri ją supa, šandieninė mergaitė pati yra sau šeiminkė. Ji gyvena principu: kaip pasiklosi, taip išmiegos. Ir niekas nėra įgaliotas daryti jai kokių nors užmetimų.

Visa bėda, kad senesnioji karta į šandieninę jaunumą žiūri pro tokius akinius, kurie iškraipo tikrąjį vaizdą. Nesugebėjimas persikelti iš praeities į dabartį, nemokėjimas derintis laiko dvasiai įgalina juos tik smertį, bet ne didžiulius. Iš tikrųjų, šandieninis jaunimas, pergyvenęs senių sukelto karą, pasaulinės revoliucijos, didžiausius fizinius ir dvasinius sukrėtimus, nepaprastai lengvai pakėlė našta, kuri sunku būtų pernešti gyvenant senųjų receptu.

Gyvenimas yra prikišamai parodęs, kad dukterys ir sūnūs tų tėvų, kurie juos augino taip,

Pats iškilmingiausias šventės momentas, kada pasigirsta anglų himno garsai. Čia labai myli ir gerbia Anglijos karalių, ir kiekvienose sąlygose atiduoda reikiamą pagarbą Didžiosios Britų Imperijos valdovui. Kino, kada pasibaigia seansas, niekas nesikelia iš vietų. Ekране pasirodo karaliaus portretas, pasigirsta himno garsai, ir visi stoja.

Pietų Afrikos europiečiai eina milžiniškais žingsniais pirmyn. Praeis dar vienas kitas dešimtis metų ir išnyks paskutiniai priešingumai tarp Europos ir Afrikos žemynų.

Nauji Dalykai Senuose ir Seni Naujuose

(Senovės ir dabartinė civilizacija)

Idomių palyginimų galima rasti, skaitant kai kurių mokslininkų veikalus apie dabartinę civilizaciją ir tą, kuri buvo senovėje. Be kitų idomų yra J. Berlyno palyginimai, kurs yra išdėstęs savo pažiūras į tą dalyką.

Niekuomet dar žmonijos pažangos tempas nebuvo taip greitas, kaip dabar. Kiekviena diena neša su savim ką nors naujo ir, lyg dekoracijos teatre, pasikeičia visa gyvenimo aplinka. Kur tik pažvelgsi, rasi mokslo arba technikos „paskutinį žodį“. Ir tų „paskutinių žodžių“ taip daug, kad mes pasituošę kasdien naujai įvertinti mūsų amžiaus pasisėkimus.

Tikrumoj, daug kas iš to, ką mes priskiriame prie išradimų stebuklų ir naujų nuopelnų, nebuvo svetima jau tolimiausios epochoms.

Gydymas saulės spinduliais, kuris yra vartojamas dabar kaip „paskutinis mokslo žodis“ sanatorijose, buvo gerai žinomas jau senovės Egipte. Indusų „daktarai“ galėjo prieš tukstančius metus daryti tas operacijas, kurios atrodo mums šių laikų chirurgijos stebuklu: įstatinėti dirbtinas nosis, o taip pat dirbtinas lūpas ir ausis. Rauplių skiepymas, prie kurio dabartinis europietis dar ne visur yra pripratęs, buvo žinomas gilioje senovėje... laukinių datų laikų tarpe. Buvusių kai kurių laikų madoj „kneipškas“ gydomas šaltu vandeniu, judėjimu, masažu ir dieta, kaip pasirodo, taip pat nėra mūsų dienų išradimas: jį patardavo savo ligoniams dar prieš 2,000 metų įgarsėjęs Romoje gydytojas Arklepiadas iš Pruzos.

Be ko kita, jau senovės grekų gydytojai palaikymui ir pataisyti sveikatos patardavo susilaikyti nuo valgyimo, mocioną, masažą ir vaikščioti basais. Iš kitų šių laikų gydymų priemonių mes randame pas senovės grekus trynimą purvu, priėmimą nuo kosulio dervos (palygink dabartinį kreozotą ir kitus pobūdžio preparatus). Jie vartodavo taip pat narkozą, įvestą į naujausiąją mediciną dar taip neseniai anglo Listerio.

Technikos srity tolima senovė taip pat kartais primena naujausius stebuklus inžinieriskame mene. Kaip buvo didelės senovės techniškos priemonės, rodo pavyzdys Lizippo mokinio Stazikrato, projektavusio iškirsti iš Afono kalno (Grekijoje) Aleksandro stovylą. Musų nepasiekęs Rodoso kolosas ir užsilikę sfinksai rodo, kad senovės statytojai galėjo netik sudarinėti, bet ir atlikinėti panašius grandioziškus projektus.

Savo moksliskais kuriniais senovės žmonės taip pat gali pasirodyti mums kartais šių laikų žmonėms. Toks yra Demokritas su jo atomų teorija ir jo mokslo apie begalinę daugybę pasauliškų sistemų, skirtingų didumo atžvilgiu, iš kurių vienos yra užuomazgos periode, kitos — sunykimo periode.

Pagaliau, ir visuomeniško gyvenimo srity tolima senovė užima dažnai tomis pačiomis problemomis, kurios mus įdomina ir šiandien. Berlyno muziejuje yra padėtas papirusas 4,500 metų senumo, su savotiška išpažintimi. Nusivylęs gyvenimu žmogus čia reiškia liudėdžio del savo nepasisekimų, skundžiasi tuo, kad visi jį apleido, ir pesimistiškai budu pastebi, kad apskritai

imant, ant žemės sekasi tik „kreivos“ sielos ir be sąžinės žmogui, o doras žmogus yra nulemtas žūti. Veltui ieškoti teisingumo gyvenime, ir todėl mirtis saldi jam, „kaip svaigulys nuo gėrimo“, „kaip gaivinas vėjelis“... Matyt jau ir senovės Egipte buvo žinomas jėgės įmadą mūsų amžiuje „liudėdžio pasaulio“.

Tų pačių egiptiečių tarpe buvo jau ir blaivybės draugijos, kaip liudija parašas iš Ramzeso II laikų.

O senovės Roma turėjo savo vegetarijonus. Vienas jų, butent Plutarchas, su visu idalektikos menu gynė vegeterionizmo principus ir dulkino į plunksnas tuos, kurie maitinasi mėsa.

Augstai vertinęs gyvenimo džiaugsmus antiškas pasaulis buvo susipažinęs ir su tuo kultūros pasmerkimu, kurs mūsų laikais rišasi su Ruso, Reskino ir Tolstojaus vardais. Gyvenimo I-II amž. Dionas Chrizostas mokino, kai žmogaus pirmapradžioji buklė buvusi laimingiausia. Kultura gadinanti žmogų savo rūpesniais del lenktyniavimo. Miestiškas gyventojas nežinąs tikro sveiko darbo.

Butų gerai, jeigu miestų gyventojai pasidarytų kaimiečiais. Miestuose žmonės gyvena, lyg patrakimo apimti, amžinai užimti nereikalingais dalykais, amžinai blaškosi erzely, nematydami prieš save „teisingo, tikro ir aiškaus nuostato“, „uždegdami žibintus vidurdieny, šviečiant saulei“, „nesiskaitydami su dieviškąja šviesa ir eidami paskui dumus“.

Ar mažai čia šių laikų nuotalkos tos žilos sehovės žodžiuose ir darbuose! Bet jeigu nesunku surasti naujus dalykus senuose, tai, prisizūręjęs arčiau, dar lengviau rasti po šių laikų kultūros spindinčiais šarvais visokias senovės liekanas. Ir tos liekanos neguli, kaip užmestas negyvas paminklas; jos gyvena šių laikų išdidžiame del savo kultūros žmoguje, valdydami jo mintis ir elgesius.

Aplankykite „lengvamaniską“ Paryžių ir pereikite per jo geriausias dalis, kuriose gyvena labiausiai apsišvietusi gyventojų dalis. Jūs ten veltui ieškote tarp namų numerių 13-tą Nr. baimės prieš tą „nelaimingą“ skaičių nenugalėjo ir lengvamaniškas Paryžiaus gyventojas.

Vokietijoje (minty'ųjų šalis) mokslo mokyklos: niekuomet nebuvo pradadamas pirmadienį, nes kam nėra žinoma, kad pirmadienis — nelaiminga diena. Kaip tik del tos priežasties (kaip gerai žino geležinkelių valdininkai) pirmadienį buna mažiausiai keleivių.

Dabartinis Europos gyventojas laikosi dar eilės visokių kitokių burtų iš priešistorikosios senovės. Nuo jų pareina įvairūs spėjimai, vis tiek, kokiais moksliskais vardais jie būtų vadinami; iš čia ir amuleto nešiojimo paprotys, išsiplatinęs įvairiausiose Europos kraštuose. Krymo karo laike, kaip pasakoją vienas vokiečių korespondentas, tikėjimo amuleto jėga atžvilgiu apsišvietė, protinigi ir pasižymėję savo laisvama, nybe francuzai stovėję greta beduinų ir turkų. Ne tik patrai kareiviai nešiojo su savimi amuletus, juos turėjo ir augstų laipsnių kariai, ir pats Napoleonas III.

Pagaliau, tikėjimas burtais, pagal kurias būtų galima išaiš-

prūmta manyti, išimtinai paprasto ir tamsaus proto ypatybė. Šis priešistoriškas senovės palikimas turi kažkokią jėgą, kuriai pasiduoda ir apšviestas protas. Taip, „padangės matavusis“ didysis Niutonas baimingai grįždavo namo, jeigu iš netyčių kiskis perbėgdavo jam kelią. O Šopenhaueris, garsus filosofas, skubiai apleido Berlyną po vieno „pranašingo“ sapno.

Kas žino, ar išsilygins kada nors tas „mintijimo netobulumas“, paveldėtas šių laikų žmogaus drauge su visokiais tamais instinktais iš priešistoriškų prabėgų? Kol kas mūsų — eroplanų ir radio — amžiuje dar savo dvasia yra gyvas senovės urvų gyventojas; ir kulturingoji žmonija, švedsda civilizacijos triumfus, tuo pačiu laiku atiduoda duoklę barbariškai senovei, kuri šių laikų gyvenime tebeturi kai kur gyvenimo teises.

Ar. Vitk.

Ieško Lietuvos Žydų Birobidzanui

Žydų spauda praneša, kad Lietuva atvyksias „Ozet“ organizacijos atstovas ieškoti žydų, norinčių persikelti gyventi į Birobidžaną. Kaip skelbia žydų laikraštis „Folkslat“, galės iš Lietuvos išvykti į Birobidžaną apie 300 žydų šeimynų ir kad kandidatų parinkimas prasidės jau šį, gegužės mėnesį.

Ozet bolševikų, tarptautinio pobūdžio organizacija. Jos uždavinys, — iš įvairių valstybių žydų parinkti tinkamus kandidatus Birobidžanui kolonizuoti ir kitaip padėti jiems ten kurtis. Ozet įkurta 1925 m., bet savo veiklą išplėtė tik po 1927 m. kada Sovietų Rusijos valdžia Tolimose rytuose išskyrė tam tikrą žemės plotą, pavadinama jį Birobidžano vardu ir kurį paskelbė žydų žeme, kaip ir antrąją Palestiną. Apgyventinant žydus Birobidžane bolševikų turima daug sumetimų: politinių, ekonominių, socialinių ir tt.

Iki paskelbiant Birobidžaną „žydų žeme“, ten žydų nebuvo. Gyveno rusai ir korejiečiai ir vertėsi medžiokle ir žemės ukiu.

Birobidžano kraštas turi apie 30,000 kvadratinį kilometrų plotą, yra jis į pietų vakarus nuo Chabarovsko, prie Amuro upės ir Mandžuko, turi geležinkelį ir labai mažą kelią. Kraštas mažai ištirtas ir mažai gyvenamas. 1926 met. ten buta apie 27,000 gyventojų.

Birobidžanas tinka žemės ukiui, bet esama ir žemės turty: geležies, vario ir kitų metalų. Klimatas toks: žiema būna sausa ir šalta, iki 40 laipsnių šalčio, vasara drėgna ir šilta — iki 33 laipsnių karščio.

Žydų kolonizacijai Sovietų valdžia didelius pinigus skiria.

Kandidatų į Birobidžaną ieškoma Lietuvoje jau ne be pirmą kartą. Prieš keletą metų jų į ten išvyko nemažas būrys. Buvo išvykę apie 100 į ten ir kitomis progomis, bet Sovietų valdžia visus tokius surinkusi išstrėmė. Tsb.

PREMIJA UŽ SUSEKIMĄ PIKTADARIŲ.

KAUNAS. — Kai kuriose Suvalkijos vietose, ypač Šakių apskrityje ir pasieny, pastaitko, kad patamsių gaivalai nakties metu piausto telefono stulpus, vienur-kitur padaro padėgimų ir tt. Todėl Vidaus Reikalų Ministerija paskyrė 1,000 litų tam, kas policijai praneš tikrų žinių, pagal kurias būtų galima išaiš-

S. L. A. REIKALAI

SLA Jubilėjaus Albumo Prenumeratos

Pradėjus Albumą spausdinti, kasdien iš įvairių kolonijų gauti prenumeratos. Prenumeratas siunčia atskiri SLA veikėjai, jas siunčia kuopos ir tokiu būdu kasdien prenumeratorių armija dideliu smarkumu auga.

Kadangi Albumų spausdinama neperdaugiau — tik 5,000 egzempliorių, tai atsivėgiant į paskutiniuosius prenumeratorius, Albumo Komisija ir Redakcija pradeda nuogastauti, ar tik jo kartais nepritrūks ir vėliau užsisakanti ar turės progos jį gauti.

Albumas bus nepaprastai graži didelė knyga. Jis svers 3 ir pusę svorį. Bus gražioje odiniuose apdaruose su aukso raidėmis. Taj bus leidinys, kuris sudarys nepaprastą įspūdį Amerikos lietuviams. Kuris gi rasis nenorėdamas toki Albumą savo namuose turėti, palyginamai už tokią mažą prenumeratą, tik \$2.50.

Pastaromis dienomis prenumeratorius pradėjo plaukti jau ir didesniais skaičiais. Štai S. L. A. veikėjas p. Geo. Mikalauskas, iš St. Clair, Pa., atsiųsdamas čekį sumoje \$25.00 rašo Albumo komisijai, kad tai yra 10 Albumo prenumeratų ir kad jie būtų rezervuoti prenumeratoriams. Sako supraskite kaip mes jausimės, jeigu pavėluosime su prenumeratoriais ir gauti negalėsime. Gerai broli Mikalauskai, jums rezervuojame 10 Albumų ir juos gausi tuoj,

SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumas

Amerikos lietuvių savo gyvenime neįkainuojamai daug yra nuveikę visuomeniniuose ir kultūriniuose darbuose. Tie visi nuveikti darbai, tas visas pasisventimas ir pasiaukojimas, kol kas nebuvo tinkamai atžymėti ir nemirtingai atminčiai užrašyti. To nepadarius, dideli lietuvių istorijai turtai, tos svarbios žinios dingtų neįnystėje, liktų be jokio prisiminimo.

Tautos žmonių gyvenimo ir veikimo istorija yra svarbiausias žinių šaltinis ir sykiu gyvenimo keldro. Gyvenanti tautos žmonės tik iš praeities istorijos pasirenka sau gyvenimo kelią, susipažindami su praeities veikimu, nuveiktais darbais, siekiais ir atsiektais kilniais tikslais. Tas juos paskatina veikti, kurti savo tautai naują kilmę gyvenimą, kad neatstiklūs tuo ty, kurių vardai istorijoje yra kilniai atžymėti.

Amerikos lietuvių gyvenimo ir veikimo istorija iki šiol niekas kaip ir nesirūpino. Buvo pasitenkinimas tik tuo, kad vieną kito veikėjo ar profesionalo vardas pasimatė laikraščio skiltyse. Bet, kad tie veikėjai būtų sugrupuoti ir tinkamai atžymėti, tuo niekas nesirūpino.

Laimingai esame, kad sulaukėme SLA. Aukstinio Jubilėjaus! To taip svarbaus Jubilėjaus proga, štai SLA. sumanė ir išleisti SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumą. Ar mes kada tikinamai sau įsivaizdinome, kad tas Albumas reikš mūsų gyvenime ir ar pagalvojome, kokią jis mums svarbą duos turint jį savo namuose? Manau retas iš mūsų apie tą svarbą pagalvojo.

Šiuos žodžius rašančiam jau buvo proga bent dalį atspaus-

kaip jie bus baigti spausdinti. O jeigu jų kolonijoje randa daugiau norinčių prenumeruoti, pasistengkit prisijusti.

SLA. žymi veikėja ponė Marė E. Preytenė, iš nedidelės lietuvių kolonijos, W. Lynn, Mass., kurioje randasi veikli S. L. A. 127 kuopa, mums rašo: „Su šiuo laišku prisijūciu čekį, sumoje \$22.50. Jis yra už 9 Albumo prenumeratas. Albumas mums būtina rezervuoti, kad juos tikrai gautume. Jeigu didesni kolonijų veikėjai ir bendrai lietuvių nebus rangūs ir pavėluos su prenumeratoriais ir Albumams išsiųstus jų gauti negalės, tai mes, mažesni kolonijų SLA. nariai, turėsime progos iš jų gardžiai pasijuokti.“

Gerai, poniete. Jūsų užsakydas priimtas ir Albumai rezervuoti. Jeigu dar kurie neprenumeravo, paraginkite juos, kad vienam siuntint galėtume visus atsiųsti.

Bendrai atrodo, kad Albumo prenumeratorius prasidės tikros lenktynės. Mes jas skelsime nuordydami, kuri kolonija atsisiųsi. Dabar lauksime ką pasakys didžiosios kolonijos.

SLA. kuopų valdybos ir veikėjai pasijudinkite! Pasirūpinkite, kad jūsų kuopų nariai nesusilaukė su prenumeratoriais ir kad vėliau nesigailėtumėte, jeigu pavėluosime ir gauti negalėsime. Gerai broli Mikalauskai, jums rezervuojame 10 Albumų ir juos gausi tuoj,

Albumas bus tas leidinys, kurio Amerikos lietuvių laukė per eiles metų ir tik dabar, S. L. A. dėka, turės progos susilaukti. Tegul nelieka nei vieno SLA. nario, nei vieno šviesaus lietuvių, kurio namuose nesirasėtų Albumas. Tiesa, jis spausdinamas apribotu skaičiumi, je egzempliorių. Jį galės gauti ir gaus tik tie, kurie nesivėluos ir pasinaudos dabartine proga, kada tos istorinės, didelės ir gražiausios knygos, kokią Amerikos lietuvių yra išleidę, prenumerata tik \$2.50. Patariu kiekvienam paskubėti užsisakyti.

K. J. Paulauskas.

Nemaloni Pastaba

Įvairios partijos atsibudo kas link savo senos tėvynės darbo žmonių laisvo gyvenimo. Laisvė kiekvienam yra maloni, gyvenant šiame pasaulyje labai trumpą laiką, kad galėtum nors kartą lengvai atsidusti. Todel visi privalome šalimais jos keliauti, kad visiems ta laisvė lygiai tarnautų. Bet čia taip nėra. Iš vienos pusės laisvę budavojame, o iš kitos griuname. Tai gali būti kiekvienam labai aišku, nes žodžiai ir darbai to yra lydytojai. Vargšai partijų tarnai pamiršta, kad išniekinant vieni kitus laisvės negali sukurti. Laisvė ne tokių žodžių ir darbų ištroškus, kaip kad kai kas elgiasi. Tokis elgesis sunkybų krypties žodžiais laisvę žiedų nesukrausime. Laisvė ištroškus malonių žodžių ir darbų.

SLA. tautiškai bėpanti organizacija, tikrai maloni darbaiis tukstanciams lietuvių, savo narių, asaras nušluostė. Bet laike pastarųjų Pildomosios Tarybos rinkimų panaikė buvo augštai iškiliusi. Kas tam kaltas — palieku visiems nariams spręsti.

SLA. Jubilėjinio Seimo delegatų šventa prideryste rimtu būdu santaiką mūsų organizacijoje atsteigti. Tuos nemalonumus šmeižtai sukėlė. O tai padarė daug žalos mūsų bėpanti organizacijai — Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Reiktų pasistengti paveikti taip, kad daugiau panašiai nepasikartotų.

K. J. Čivinskas.

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTE

SLA. 4-TO APSKRIČIO DIDELIS JUBILĖJINIS ISVAZIAVIMAS.

Minimas išvažiavimas įvyks sekmadienį, liepos 26-tą, 1936. Lietuvių Parke, East Hartford St., 24. Glastenbury Road.

Brangūs tautiečiai, lietuvių ir lietuvių. Kviečiame atvažiuoti į iškilmą parengimą ir visiem bendrai atžymėti SLA. Aukstinį Jubilėjų. SLA. yra didžiulė pasėlos ir labdarybės organizacija, daug nelaimingų sušelpė ir ateity sušelpa. Daug lietuvių labai veikia. Susivienijimas visuomet buvo, yra ir bus lietuvių tautos žibintuvas. Jeigu SLA. organizacija fundamentaliai neskirsto lietuvių tikėjimui nei patį jodomu asmeniškai su juo susipažinti, bet nėra progos.

SLA. yra didelė Amerikos lietuvių šeima, bet ta šeima iki šiol neturėjo tinkamos pažinties savo tarpe. Dabar išleistas SLA. Jubilėjaus Albumas, suves tą visą šeimą į tinkamą pažintį. Atsivertęs Albumo lapus, matys vienas kito veidus, žinos vienas kito veikimus ar veikiamus darbus ir siekius. Albumas, žodžių sakant, suves visus į didesni suidraugavimą, kuris būtinas ir naudingas.

pradžią SLA. buvo ir kaip laipsniškai augo nariais ir turtu. Dalyvaus daug svečių ir iš tolimųjų kolonijų.

Išvažiavimo rengėjai ir apskričio valdyba kviečia visus lietuvius New York, N. Y., Massachusetts ir Connecticut valstijų dalyvauti 4-to apskr. Jubilėjiniam rengime ir bendrai pasidžiaugti SLA. nuveiktais darbais dėl lietuvių ir abelnai lietuvių labo.

A. Birieta,

SLA. 4-to apskr. organiz.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTES

WATERBURY, CONN.

IS SLA. 11 Kp. Susirinkimo.

SLA. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo 4 d. birželio. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. Vidžiūnas. Protokolų sekr., p-lė K. Radauskaitė, perskaitė protokolą iš praėjo susirinkimo, kuris tapo priimtas.

Po visų formalumų buvo skaitytas laiškas iš Centro sekr. Dr. M. Viniko, reikale ženklelių.

Iš pikniko rengimo komisijos reorganizavo K. Ramanauskas, jo vieton išrinkta p. J. Mikenė.

Nutarta pareikalauti iš Centro naujų konstitucijų, kad priimtų mūsų 11 kuopai. Buvo skaitytas laiškas iš Dr. P. Grigaičio kaslink surengimo prakalbą Dr. J. Šliupui. Visi sutiko rengti. Prakalbos bus rengiamos su Sandaros kuopa. Iš 11 kuopos į komisiją įėjo J. Užnariš, A. Nainis ir K. Ramanauskas. Kuopa sutiko rengti prakalbą tik 5 d. liepos, o ne 4 liepos. Taigi gerbiamieji nariai ir narės malonėkite atsilankyti į susirinkimą, kuris bus 2 d. liepos, kuriame delegatai išduos raportus iš Seimo. Atsilankykite ir į Dr. Šliupo prakalbą.

P. Motiečius, SLA. 11 kp. koresp.

WORCESTER, MASS.

Dr. J. Šliupui Prakalbos.

Lietuvos budintojui Dr. J. Šliupui prakalbas rengia SLA. 318 kp., 57 kp., ir L. Piličėjų Klubas, kurie nutarė surengti ir priimti vakarą. Visa tai bus 1 d. liepos, Klubo Svetainėje, 12 Vernon St., Worcester, Mass.

Prakalbos bus su programu, kurį apsiėmė išpildyti muzikos ved. gerb. J. Dirvelis. Dainų programą prasidės 7:30 val. vakare. Prašome visų nesivėluoti, nes nebus laukta ilgai. Rengėjai tariame ačiū Liet. Pil. Klubiui už jų prisidėjimą ir paaukojamą veltui savo svetainės dore parengimo.

Įžanga pigi, tik 15c. ypatai į prakalbą, o priėmimo vakaras namuose pas gerb. J. Dvarecką, kur susirinks keletas priėmėjų ir visa komisija prie užkandžių pasikalbės su gerb. Dr. J. Šliupu, mat Dr. J. Šliupas nor aplankyti ir pamatyti, kaip Amerikos lietuvių laikosi dabartiniuose laikuose, nes svečias daug darbo ir truso padėjo kol Amerikos lietuvių atskyrė nuo lenkų, kurie jau buvo lietuvių pasiverge po savo letėna. Tik dėka Dr. Šliupo lietuvių buvo išgelbėti iš lenkų užnertos kilpos.

Visi vietiniai ir kolonijų lietuvių turėtų atsilankyti į žilagalvio senelio Daktaro Šliupo prakalbą, nes gal jau paskutinį kartą teks pasimatyti ir išgirsti jo kalbą, ir kaip lietuvių atbudintojui nulenkti savo galvą jo 75 metų sukaktuvėse, dėkojant už jo nuveiktus darbus dėl lietuvių labo.

J. G. M. Koresp.

GREENFIELD, MASS.

SLA. 297 Kp. Antras Piknikas.

SLA. 297 kuopa rengiasi prie antro pikniko, kuris įvyks birželio 28 dieną, Jono Vaičiūlio uky, labai gražioje vietoje. Manoma bus didžiausias piknikas šiame.

Taigi gerbiamieji SLA. nariai, broliai ir seserys visos apylinkės kuopos esate kviečiami pas mus atsilankyti, praleisti laiką kuosmagiausiai ir prisidėti prie mūsų kuopos auklėjimo ir augimo. Mes stengsimės jums atlyginti, atsilankydami į jūsų parengimus. Taigi gerbiamieji broliai ir sesutės remkite šią didžiausią lietuvišką organizaciją pasauly. Juk tai tikrai garbė būti SLA. narių, mes susivienijimas, tai yra mūsų motina, kuri savo vaikų niekad nepamirš.

SLA. 297 kuopos nariai dalyvavo gegužės mėnesio 30 d. Northampton, Mass. Mindaugo parko tidaryme ir įsigijo daug įspūdžių iš tų didžiulių iškilnių, kurias beveik visas išpildė Westfield, Mass. lietuvių parapijos choras su vargonininku ir kun. P. Puidokas pasakė labai patriotišką kalbą. Tikrai garbė northamptoniečiams, susilaukus tokią gražios parko ir svetainės.

A. Dėdinas.

SWEET VALLEY, PA.

SLA. 291 kp. turėjo savo pusmetinį susirinkimą 14 d. birželio. Narių buvo aštuoni, nes „Tėvynės“ niekas nebuvo gavę ir nežinojo apie susirinkimą.

Nutarta, kad „Tėvynė“ garsintų 2 savaites prieš susirinkimą, todėl bus proga matyti visiems, kada ir kur bus susirinkimas.

Nauji aplikantai nepamirškite, kad SLA. 291 kp. numušta mokestimi priima naujus aplikantus į SLA. Tai yra pigiau, negu kitų kuopų. Galima sutaupinti nuo \$1.00 iki \$2.00 įstojimo. Tas bus tik šiais Jubilėjaus metais.

Jonas J. Nienius, SLA. 291 kp. koresp.

CHICAGO, ILL.

SLA. 134 Kuopos Rezoliucija Prieš Pasilėpusius Skundėjus.

Kadangi prieš mūsų SLA. 134 kuopą yra paduota visai netesingi skundai, kuriais norėta panaikinti atliktus kuopoj balsavimus į Pildomąją Tarybą ir

Kadangi tuose skunduose tiesiog pažeminančiai ir kriminališkai įveidžiama kuopos valdyba ir veikėjos, apšaukiant jas pasileidusioms bobelkom, raganom ir panašiai ir

Kadangi SLA. Prezidentas p. Bagočius ant kuopos valdybos reikalavimo neišduoda skundinėj, kurio vardu kaip to reikalauja SLA. konstitucija ir tuomi netiesioginiai globoja skundikus, tai

SLA. 134 kuopa savo mėnesiniam susirinkime birželio 3 dieną, 1936 m., Sandaros svetainėje, 814 W. 33-rd St., apšaukė visą reikalą vienbalsiai nutarė:

1) Pareikšti atvirai ir kategoriškai, jog balsavimai į SLA. Pildomąją Tarybą, kovo 4 dieną, 1936 m., buvo atlikti teisina, pagal SLA. konstituciją;

2) Pasmerkti tuos, kurie nepamatuoja skundžia ir šmeižia kuopos valdybą ir veikėjas;

3) Griežtai pareikalauti SLA. Prezidento, kad skundų autorių vardai būtų kuopai išduoti; priešingai — mes busime linkę tikėti, jog panašius „skundus“

kas nors tyčia fabrikuoja politiniais tikslais;

4) Įgalinti kuopos valdybą imtis visų reikalingų priemonių apgynimui kuopos ir jos veikėjų gero vardo.

SLA. 134 kuop. valdyba: P. Balickienė, pirm., M. Vičiulienė, prot. sekr.

YOUNGSTOWN, OHIO.

SLA. 157 Kp. Piknikas.

SLA. 157 kuopa rengia didelį pikniką 12 d. liepos. Įvyks visoms žinomoj ir patogioj vietoj. Visiems gerai privažuoti. Tai bus Robinson'o giraitėje No. 2. Vietoje bus visokių naujybų ir pasilinksminimų. Tikrai nepamirškite visi atsilankyti ir savo draugus atveskit.

Visus širdingai užkviečia Kuopos Valdyba.

POLEMIKA IR KRITIKA

GRAND RAPIDS, MICH.

Atsakymas S. Naudžiui.

„Tėvynės“ No. 24 S. Naudžius sako, kad „korespondentas, kuris neturi ką rašyti“, toliau sako „perdaug rašo“. Tai rodos, kad p. Naudžius pats su savim nesusikalba.

Čia aš nekartosiu S. N. man visų užmetimų. S. Naudžius sako, kad Lapinskas „Tėvynėje“ gnybėjojo ligonių lankytojus, kol vienam susirinkime ką tik lupti negavo nuo savo brolio, kuris yra ligonių lankytoju. Aš tiek turiu pasakyti: „Aš, kuopos sekretorium budamas, turėjau ginti lygiai visų narių reikalus, ar kurie nariai priklausė prie pašėlusio skyriaus ar ne — visi man yra lygūs. O ką apie pavojų, tai aš niekur ir niekad, neturėjau jokio pavojus, o ypač kuopos susirinkime. Tai yra S. Naudžiaus gryna malagystė. Juk nereikia nė stebėtis: Naudžius papratus meilagystes rašinėję laikraščius. Juk dar nelabai senai S. Naudžiaus aprašė apie savo kp. narį W. J. Morrisą, buk Centro sekr., Vinikas, prašęs Morriso kandidatuoti į Centro sekretorių, už ką Naudžius ir buvo nubastas SLA. 60 kp. Dabar jis žada apeiti liuoti į Pildomąją Tarybą, bet su konstitucija apsilenkė, tai negali apeliuoti ir todėl turės savo bausmę išpildyti — per 6 mėn. kuopoje neturėdamas balsų.“

O kaip Naudžius sako, kad aš nebuvęs susirinkime ir korespondenciją parašiau, tai jam išrodo stebuklinga. Buvo taip: kai aš padaviau rezignaciją, tai aš susirinkime kuopa dar nebuvo priėmus mano rezignacijos, todėl specialis sekr. M. Baltrušaitis surašė kuopos tarymų, kuriuos aš turėjau į protokolų knygą įrašyti, kur buvo ir Naudžiaus bausmė įrašyta. Iš to aš ir tą korespondenciją parašiau, kas visai nėra stebuklu.

O kaip S. Naudžius giriiasi apie savo raportą iš generalio organizatoriaus, tai kokį raportą jis gali išduoti, kuomet nieko neveikia. Pirm. J. Jankauskas ir org. J. Palapas rašinėja naujus narius, o Naudžius dar pakenkia gavimui naujų narių. Beje, Naudžius nuvyko su savo misija į SLA. 42 kp. Bet ką ten laimėjo? Nepriėmė tos jo misijos, ir tą patį galėjo gauti, ką prieš mane rašo. Bet jei tai prieš save būtų parašęs, tai būtų buvus takra tiesa.

J. Lapinskas, Buvęs SLA. 60 kp. sekr. ir koresp.

NEKROLOGAS

SPRINGFIELD, ILL.

A. a. Antanas Žiupsnis, SLA. 275 Kp. Narys.

Gegužės 13 d. numirė A. a. Žiupsnis, apie 60 metų amžiaus. Šiame mieste išgyveno 35 metus, o šioje šaly išgyveno 40 metų. Iš giminių paliko savo mylimą žmoną Kristiną, sūnų Aleksandrą, 3 dukteris — Antosę, Stasę ir Eleną, — brolius Vincą ir Kazį Lietuvoje, taipgi daugelį ir kitų giminių. Velionis išėjo iš Grinkiskės miestelio, šiaulių apskr. Buvo gero būdo žmogus: su savo šeima, su kaimynais ir su visokiais žmonėmis kogažiausiai sutikdavo susgyvendavo.

Palaidotas su lažnytinėmis apeigomis Calvary kapinėse. Laidotuvėse labai daug žmonių dalyvavo. Apie 50 automobilių palydėjo.

Likusiai jo šeimynai ir giminei išreiškiu didžiausią užuojautą, o velioniui lai bus lengva šaltuose kapuose amžinai ilsėtis.

V. Černauskas.

Kuopu Susirinkimai

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 5 dieną, 9 valandą rytė, Lietuvių Ukėjų Klubo svetainėje, 41 Berkeley St. Narės ir nariai malonėkite susirinkti punktualiai, kad anksčiau baigtum reikalus ir kad liktų laiko pasigėrėti vasaros gamta. Taip gi užsimokėkite užvilkias duokles, kad neliktumet suspenduoti.

A. Bagdonas — sekr.

Tacoma, Wash. SLA. 189 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 12 d., 2 val. popietę, pas A. Nogą, 4007 So. K Street. Visi kuopos nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug kuopos bėgančių reikalų aptarimui.

A. Norkas — sekr.

Oregon City, Ore. SLA. 240 kuopos susirinkimas įvyks liepos 12 d., 7:30 val. vakare, J. Davilavicius svetainėje. Prašomevis atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi užsimokėkite užvilkias duokles, kad neliktumet suspenduoti.

R. J. Sidor — sekr.

Chicago Heights, Ill. SLA. 255 kuopos susirinkimas įvyks liepos pirmą sekmadienį, antrą valandą popietę, A. Kiverio svetainėje, E. 14th Street. Draugai ir draugės malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 255 kuopos.

V. Monstvil — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 5 d., svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai atsilankykite, nes bus labai svarbus reikalai aptariami. Taipgi nepamirškite užsimokėti mokestis, kad neliktumet suspenduoti.

J. Kiguolis, sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 29 d. 7:30 val. vakare, J. Davilavicius svetainėje. Prašomevis atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui.

"T E V Y N Ė"

Spausdina Šiuos Spaudos

D A R B U S:

Konstitucijas	Knygas
Cirkuliorius	Tiketus
Korteles	Laiškus
Vizitines	Kvitas
Kopertus	Ofikas
Plakatus	ir t. t.

SLA. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antraštu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

Vilniaus Vadavimo Darbuotė ir V. Uždavinis

PHILADELPHIA, PA. — Nuo 25 balandžio iki antros d. gegužės Pily Brolisikos Meilės — Philadelphiajose viešėjo ponas Vincas Ugdavins, redaktorius „Musų Vilniaus“, o nunai ir specialis delegatas Vilniaus Vadavimo Sąjungos. Reikia, jis viešėjo čia beveik visą savaitę. Tačiau per tą taip ilgą laiką jis pasakė vos tik dvi ilgas viešąsias visuomenei prkalbas, būtent: 26 balandžio, tuoj po sumai, švento Jurgio Svetainėje ir trečią valandą po piet, tą pat dieną, Lietuvių Muzikalėje Svetainėje (tiesa, jis dar kalbėjo kokiais dešimties minučių per radio ir pointbriziečių klube ir penktadienio vakare prieš saulelę veikėjų Lietuvių Muzikalėje Svetainėje. Bet jis pakaktinai turėjo laiko kalbėti dar ir kur kitur). Gi Philadelphiajose, be viršminėtų svetainių, dar yra ir kitos trys lietuviškos svetainės — Lietuvių Tautinė, švento Kazimiero ir švento Andriejaus. Tai... tai kodėl jis tose svetainėse nekalbėjo? Todėl, kad vietiniai Vilniaus Vadavimo Sąjungos skirčiai tose svetainėse jam prkalbų nesurengė. Kodėl nesurengė? Rodos pono Uždavinio čia — Amerikoje darbuotė kaip visos tautininkų žymesnės organizacijos, taip ir Katalikų Federacija užgyrė ir remia. Rasi nerengė gal todėl, kad čia beveik kiekvienas dabartinis depresijos laiku ir savo naštos sunkumo pakankamai turi, o gal, rasi, atvirai kalbant, ir nelabai tiki į geras pasekmes Vilniaus vadavimo darbuotės... Tai reiškia mano, kad Vilnius liks neatvadutuot.

Rašančiam šiuos žodžius, po prkalbų pono Uždavinio nuo keleto musų rimtai neprotaujančių viengencių teko girdėti ve šį sakinį: „Veltui viskas... jau prabėgo penkiolika metų, kaip lenkai bėlaiko užgrobę Vil-

nius ir jie geruoju jo neatiduos, o Lietuva ginklu ar gal drįsti kėsintis į atimti?“ Tokiems tai visur reikia taip atsakyti: „Tas teisybė, bet teisybė ir tas, kad Maskolija ir jos carai buvo šimtą kartų galingesni už pagirų puodą... Paliokiją prošepanį“. Carai maskolių, ne tik kad Vilnių, bet net ir visą Lietuvą ir tai ne tik penkiolika metų, bet per visą šimtą metų buvo paverę, o paskutinis jų caras, Nikolajus antrasis, tai net ir varda Lietuvos norėjo pradžudyti — praminė ją: Severozapadnu Kraju — „Šiaurvakarų Kraštu“ ir iš visų dokumentų bei kronikų žodį: Lietuva — Lietuvą liepė aštriais peiliukais išskusti. Tačiau Nemezis — deivė teisybės, atlyginanti kiekvienam teisingai sulig jo nuopelnų, trenkė į jo sotas pagrįstą neteisybę ir skriaudą pavergtų tautų ir visa galybė Maskolijos carų subyrėjo į dulkes; bei jis — caras Nikolajus ir oficialis net vardas Maskolijos — Rusija nudundėjo skradžion... O Lietuva?... Vieton pražuties, it aušrinė sužibėjo padangėje visiškai laisvų tautų — nacijų — valstybių. Tiesa, likimo aplinkybė — pasaulinis karas Lietuvą išlaisvino. Bet jei nebūtų priuosta dirva tam, jei nebūtų sąmoningų vyrų paruoštų stverti vairą jos vaktžius ir drąsulių ginti ją nuo priešų, tai nūdien nebūtų laisvos lietuvių valstybės ir lietuvių nacijos — suvereninės tautos, bet vien tik butų lenkai vadinami: „chamai“ ir „chlopai“; kuo dabar lietuvių lenkai anaiptol nedrįsta vadinti; mat, laisvą ir pasirijusį mirti už savo laisvę, tai net ir priešai gerbia.

Likimo aplinkybė ir tai gal net ir labai greit, gali mums sugrąžinti ir Vilnių, bei kitas pagruobtas nuo mūsų dalis Lietuvos jei bus dirva paruošta

tam. Tad Vilniaus Vadavimo Sąjunga dirba dvigubą darbą — ji tarp lietuvių ir kitatautių skleidžia tą aiškų, teisingą supratimą to, kad Vilnija teisėtai yra ne lenkų, bet lietuvių ir vienkart priuosta ir dirva Vilnijos grįžimui prie Lietuvos. O tas gi grįžimas, kaip jau augščiau užsiminiau, gali įvykti net ir gana greit, tiesiog netikėtai. Štai: lenkai, kurie nėra apjaukę kraštutiniu nacionalizmu — šovinizmu ir dabar atvirai sako: Jak švitat šviatem... nigdy nie byl niemiec poliakov bratem... — „Kaip pasaulis yra pasauliui, niekuomet vokiečiai nebuvo lenko broliu...“ Jie sako, kad kvaila ministerio Beke užrubežinė politika suteikė progą sustiprėti Vokiečiai turbut tik vien tam, kad greičiau įvyktų antrasis žalgiris... Tačiau tas antrasis žalgiris, sulig jų net nuomonės, be lietuvių tautos yra neįmanoma. Tai savaimi suprantama, ar lietuvių stas jiems į talką, kol nebus sugrąžinta Lietuvai tas, kas iš jos buvo neteisėtai — smurtu ir klaida išplėsta?...

Todėl, kaip kas gali, taip remkime Vilniaus vadavimo darbuotę; kas gali, tai pinigais, jie yra kuogalingiausiu ginklu! Kas ne, tai nors plunksna, gyvu žodžiu, platinimu Vilniaus Vadavimo pasų ir ženklelių lipdymui į juos, platinimu „Musų Vilniaus“ ir kitų Vilniaus Vadavimo Sąjungos spausdinių. Bei tie, ką meldžias, lai nepamiršta Vilniaus ir savo maldose... O ypatingai dabastiniu laiku visur stengkimės kuograziau priimti Vilniaus Vadavimo Sąjungos atstovą, poną Vincą Uždavinį ir visur jam tinkamai priuostkime dirvą jo kilniajam darbuotėi, nes jo ypatoje, kaip po delegato, yra reprezentuojama oficialiai visa Vilniaus Vadavimo Sąjunga, o pusaficialiai — visa Lietuvos valstybė; taip gyventojai, taip ir jos vyriausybė.

Gal kas tars: „Lietuvos vyriausybės priedermė yra rūpintis tais dalykais, o ne kokioms ten sąjungoms“. Tas teisybė ir ne. Teisybė, nes Lietuvos vyriausybė, kiek yra jos galėje, tuo ir rūpinasi. O neteisybė todėl, kad dažnai ką valstybių vyriausybės nieko negali padaryti, tai tą organizacijos lengvai padaro; reikale, išverčia net ir sostus...

Prie progos ir apie poną Uždavinį trumpai papasakosiu. Štai keletas bruožių iš jo gyvenimo: ponas Vincas Uždavins gimė 3 d. gegužės, 1902 metais, Mergažerio kaime, Vilnijoje. Pusę metų turėdamas, jis su savo motina iškeliaavo Ameriką, pas tėvą į Omaha, valstiją Nebraska. Tačiau Amerikoje neilgai užtruko, nes laikotarpis 1903—9 metų su tėvu vėl grįžo Lietuvon. Lietuvoje gi jam, kaipp sunui biednių tėvų, teko nardyti vargo juroje netik, kaip sako: iki ausų... bet iki pat viršugalvio... Tačiau, nors jis atrodė ir lėto budo, turėdamas pakankamą kiekį energijos bei troškimo mokslė, jis, tarp kitko, baigė mokslo ir Vilniaus lietuvių gimnazijoje ir keletą metų studiavo Kauno Universitete. Laikraštiniškios studijų reikalais jis yra aplankęs jau daug įvairių šalių, ne tik vien Europos, bet ir kitų kontinentų — sausžemių. Kaip rašytojas, jis yra jau tiek prirašęs raštų, taip publicistinių, kaip ir beletristinių, kiek daug kitų rašytojų, net laike viso savo ilgo gyvenimo amžiaus, nesugebėtų prirašyti. Kaip Vilniaus Vadavimo Sąjungos Centro narys — darbuotojas, ponas Vincas Uždavins, tarp kitko, kaudamasis už

Vilnių, yra pasakęs per virš du tukstančių prkalbų, radio ir nuo estradų ir yra įkūręs per virš du šimtu Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrių. Jis yra be Vilniaus Vaduoti Sąjungos, dar ir žurnalistų Sąjungos ir Turizmo Sąjungos ir Lietuvos Foto Megėjų Sąjungos bei Draugijos Užsienio Lietuviams Remti narys.

Kiek rašantis šiuos žodžius spėja, tai p. Vincą Uždavinį vadovaujamu idealu yra: paliusuoti savo tėviškę — Vilnių iš nagų klasingų okupantų — lenkų, kad sugrąžinus ją Lietuvai. Todėl te jam toj darbuotėj — kovoj už Vilnių vadovu buna patsai kurėjas visatos; lai jis jo laimina kiekvieną žingsnį!

K. Vidikauskas.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

SLA. SEPTINTAS APSKRICIŲ rengia „Lietuvių Tautišką Dieną“ (išvažiavimą) liepos 4 dieną, šių metų, Valley View Parke, Inkerman, Pa. Šis apskricio išvažiavimas bus ypatingas, nes SLA. šį metų švenčia savo Aukstinį Jubiliejų. Apart kitos programos yra užkviesti buvęs pasaulio čempionas Jack Sarkis, SLA. Galbės Narys ir svečias iš Lietuvos Dr. J. Šliupas ir vietinis adv. p. J. S. Lopatto, kurie išvažiavime pasakys atitinkamas kalbas. Popietį ir vakare bus šokiai prie geros orkestrės. Taigi Vyrai-moterys-jauunuomenė! Rengkitės visi išanksto važiuoti 4 dieną liepos į Valley View Parką. Ten išgirsite kalbas, pasimatysite su savo giminėmis bei pažįstamais ir kartu praleisite linksmai liepos 4 dieną (Fort of July). — Visus nuoširdžiai kviečia SLA. 7-to apskricio Valdyba.

SHENANDOAH, PA. — SLA. 23 kuopos piknikas bus birželio 28 d. Lauderman's parke. Pradžia 10 val. ryte. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius ir lietuviutes į šį mūsų parengimą skaitlingai atsilankyti. Bus lietuvių išdribystės alaus ir gardžių užkandžių. Taipgi bus geri muzikantai, kurie gros naujausios mados lietuviškus ir amerikoniškus šokus. — Rengėjai.

AKRON, OHIO — SLA. 198 kuopa rengia pikniką birželio 28 d., kaipp sulauktuves delegatų iš Seimo. Vieta Chestnut Beach Park, 3 mylios už Magadore ir rytus. Tikimės turėti svečių ir kalbėtojų iš SLA. Seimo. Visus širdingai užviečia dalyvauti piknike — Rengimo Komisija.

PLAINS, PA. — SLA. 110 kuopa rengia išvažiavimą 19 d. liepos, Paradise Parke — Harvey's Lake, Pa. Kviečiame atsilankyti konoskaitlingiausiu vietinius ir apylinkės senus ir jaunus. Vieta yra puiki. Tyru oru galėsime pakvėpuoti. Bus gardžių gėrimų ir skanių užkandžių. Taipgi bus muzika, kuri gros lietuviškus ir angliškų šokus. Jauunuomenė galės pasižokti, o seniai pavėsy pasėdėti. Visi bus užganėdinti. — Rengėjai.

EAST HAMPTON, L. I. N. Y. — SLA. 15 kuopa rengia pikniką liepos 12 dieną, pas Vincent Barsos, Lilly Hill Road, East Hampton, L. I. N. Y. Tai yra visiems žinoma vieta ir patogi linksmai laiką praleisti, todėl kviečiame visus — senus ir jaunus atsilankyti ir pasilinksinti tyrame ore. Bus gera muzika ir gros visokių šokių nuų 2 val. popietį iki 10 val. vakaro. Kąs myli linksmai laiką praleisti, malonėkite dalyvauti. — Visus kviečia Rengėjai.

WESTVILLE, ILL. — Draugystė šv. Petro ir Povilo — SLA. 29 kuopa rengia pikniką birželio 28 dieną, toj pačioj vietoj kur buvo pereitą vasarą — Jacobs ganykloj, šiaurės pusėj, nuo No. 4 Kelly buvusių kasyklų. Su automobiliais reikia važiuoti šele akmeninio kalno. Kviečiame visus Westvilles ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Bus gera muzika, šalto alaus ir gerų užkandžių. — Draugijos Valdyba.

GREENFIELD, MASS. — SLA. 297 kuopa rengia pikniką birželio 28 dieną. Jono Valčiulio uky, labai gražioje vietoje. Bus valgyti, gerti ir linksmai pašokti. Tai didžiausias piknikas šiemet. Visus brolius ir sesutes kviečiame atsilankyti ir praleisti laiką kosmagiausiai. Bus daug įvairenybių. — Kviečia Rengėjai.

SLA. PILDOMOSIOS TARBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, Vice Prez.
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Adv. K. P. Gugis, Iždin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv.
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Mockus, Ižd. Gl.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. Mikužutė, Ižd. Gl.,
2121 N. Western, Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

Adv. A. O. Shallas,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

V. Šmulkštys,
142 North St.,
Minersville, Pa.

Kun. M. Valadka,
156 Garden St.,
Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius,
4508 — 8-th Ave.,
Kenosha, Wis.

G. J. Stungis,
6919 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

S. Cibulskis,
2473 Collier Ave.,
Far Rockaway, N. Y.

J. M. Bučinskas,
24 Baxter St.,
Binghamton, N. Y.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas,
33 Rosemont St.,
Dorchester, Mass.

A. Zalatorius,
827 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

S. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

Min. B. F. Kubilius,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

J. Miliauskas,
626 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins,
1418 Muskegon Ave.,
Grand Rapids, Mich.

V. Černauskas,
236 N. English Ave.,
Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. V. Šimkus,
3343 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Dr. J. T. Vitkus,
1286 Norwood Rd.,
Cleveland, Ohio.

Dr. I. B. Bronusnas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jauunuolių Komisija:

K. Staneslow,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Levickis,
2308 — 53-rd St.,
Kenosha, Wis.

B. Sabaliauskytė,
Mayview, Pa.

TIKTAI

SLA.

Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŪŠIŲ:

Dideli auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni auksiniai 1.00
Paausuoti50c.

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RŪŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50; mažesni auksiniai — po \$1.00; paausuoti — po 50c.
Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtys

Geležinės pečėtys, įspaudžiamos
į popierą \$6.00
Guminės antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdarais su raktu ir 25 lakštų parsiduoda tikta už \$3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesiniais mokesčiais, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti įsigyti viršui pabrėžtus kuopoms būtinais reikalingus daiktus.

MONEY ORDERIAI turi būti išrašyti ant Lituanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Aukstinio Konkurso Vajaus Generaliai Organizatoriai

1-MO NEW YORKO-NEW JERSEY RAJONO:

V. Matusevičius,
390 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

2-RO CONNECTICUT RAJONO:

A. J. Birieta,
8 No. Fairfield St.,
So. Manchester, Conn.

3-ČIO MASSACHUSETTS RAJONO:

(rytinės dalies)
A. J. Namalsky,
414 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

(vakarinės dalies)
A. Kriaučialis,
10 Sterling St.,
Worcester, Mass.

4-TO NEW YORKO RAJONO:

(šiaurinės dalies)
A. Lepa,
51 Emma St.,
Binghamton, N. Y.

5-TO WILKES BARRE RAJONO:

M. Kupris,
44 Logan St.,
Wilkes Barre, Pa.

6-TO SHENANDOAH RAJONO:

P. W. Birštonas,
Shenandoah, Pa.

7-TO PHILADELPHIA RAJONO:

A. Tvaranavičius,
500 Pennway Ave.,
Philadelphia, Pa.

Viršminėtų Rajonų kuopų organizatoriai visomis informacijomis lai kreipiasi prie savo Rajono Gen. Organizatorių.

8-TO PITTSBURGH RAJONO:

St. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

9-TO CLEVELAND RAJONO:

J. Jarus,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

10-TO MICHIGAN RAJONO:

S. Naudžius,
1567 Seward Ave.,
Grand Rapids, Mich.

11-TO WISCONSIN RAJONO:

H. Labanaukas,
6631 — 11-th Ave.,
Kenosha, Wis.

12-TO CHICAGOS RAJONO:

K. P. Deveikis,
1518 S. 48-th Ct.,
Cicero, Ill.

13-TO PIETINIO ILLINOIS RAJONO:

J. V. Klastaitis,
3961 Westminster Pl.,
St. Louis, Mo.

14-TO NEBRASKA RAJONO:

I. Zigmančiūtė,
3124 V Street,
Omaha, Nebr.

16-TO CANADA RAJONO:

J. Jokubynas,
82 Crawford St.,
Toronto, Ontario, Canada.

Kauniečiai iš šalies

(Feljetoninės Pastabos)

Kada prie šachmatų lentos susikaupe sėdi du lošikai, jie nemėgsta, kad kas iš šalies nurodytų jiems ėjimą.

— Iš šono visados geriau matyti, — tikina jie, nors tas ir priesinga visoms tikimybių teorijoms: kodėl iš šono turi būti geriau matoma, negu kad čia pats tiesiai į lentą žiūrint? Bet tokia jau žmogaus prigimtis, kad jis iš šalies visados geriau mato. Ypatingai gerai tuo būdu matyti trukumai ir ydos.

Ir taip pabandysime žvilgtelti į mūsų kauniečius iš šalies. Tam nereikia nei kristi į miestą su parašytu, nei eiti į augstą kalną, nei bendrai eiti už miesto. Pakanka stebėti kauniečių kasdieniniame jo gyvenime: kada jis dirba, pramogauja, kada ginčijasi ir reiškia savo nuomonę, kada rėdosi ir simpatizuoja, kada moka pagal vekselius, kada serga ir miršta. Žodžių kasdieninė tema:

„Kauniečio gyvenimas ir mirtis“?...

Kaunietis visados gema gimdymo įstaigoje: privatiškoje klijonikoje arba ligonių kasos ordieriu. Tuojau pat gimęs sukelia truksmą ir paskui šaukia visą gyvenimą. Šaukia ant tėvų, paskui ant vaikų, valdinių, kaimynų, draugų, barą namų šeiminkus, orą ir tabako sindikato papirosus.

Reikia tik pasirodyti saulutei, ir kaunietis tuojau nepatenkintas:

— Etiopija. Aš jums sakau, kad tatau tikra Etiopija. Bene galima tokį tropišką karštį nei iš šio, nei iš to pernešti.

O jei tik saulė pasislėps už debesų, vėl nepasitenkinimas:

— Na ir vasara. Tik Kaune gali būti tokia vasara. Niekur pas žmones tas neįvertinamas, kad visą vasarą lytų lietus.

Sako, kad oras veikia į žmogaus nuotaiką. Bet kauniečių oras neveikia: jie visados jo nepatenkinti. Visados veikia jų.

Nors tas liečia tik kaunišką orą. Viskas, kas už miesto ribų, kauniečiui nepaprastai patinka. Paklauskite, ką jis pasakoja apie Rygos pajūrį.

— Koks ten puikus oras, bent tai aš suprantu. Išties paraž ten saulėta diena. O kada lyja, tai galima sėdėti „Maskotoje“. Ach, kokia puiki kavinė. Aš ten visas dienas praleidau.

Kaunietis myli tik viską, kas svetima. Svetima žmona labiau patinka už savąją, svetimi pietūs skanesni, kaip savi ir panašiai.

Kaunietis savoje tėvynėje neturi nei tik pranašų, bet net ir bendrai žmonių. Savo krašto gyventojas tai tik amžino nepasitenkinimo objektas. Ant jo šaukia, pyksta, o gėrisi tik sveitūnais. Gastrolieriams pas mus puiku gyventi.

Vis vien kokiems gastrolieriams. Tai gali būti negras, kuris pas save namuose atidarinėja universalinės krautuvės duris. Pas mus jis duos koncertų gramofono vamzdžiui ir surinks nemažai pinigų. O paskui visuomenėje jį kvies pietų, o ponios ilgai laikys jo suvenyrus: laikraščio gabalėlis su klaidingai parašytu komplimentu.

O kaip kauniečiai ginčijasi. Tai taip pat verta menininko rankos. Niekas pasaulyje negali taip atkakliai ginčytis, kaip kaunietis dėl to, kuo jis pats netiki. Bet su ypatingu aplombu kaunietis ginčijasi apie dalykus, apie kuriuos neturi nei mažiausio supratimo.

— Ką? Jūs sakote, kad Amerika atrodo Kolumbas? Nieko

panašaus. Kolumbas atrado būdą pastatyti kiaušinį. Ameriką visai atidarė Kunard laivai. Ką? Kunard laivai tai visai laivininkystės bendrovė. Na tai ką? O Kolumbija tai patefono plokštelės. Vis tik laivas prie Amerikos atvadavimo arčiau, kaip patefonas. Edisonas? Juokai. Edisonas niekada neišrado patefono. Jį išrado Markoni.

Bet tegu tik kas nors užstoja kūrį, kai jis tuojau keičia savo nuomonę:

— Jūs manote, kad tai tas pats Markoni, kuris išrado radio aparatą. Ne, tai kardinalas Markoni, kuris statė Vatikane radio stotį.

Tokie kauniečiai, žiūrint iš šalies. Jie neturi sau panašų, kaip lygiai negalimi du vieno di paveikslai. Yra kažkas tarp kauniečių, bet kiekvienas turi savo bruožą, savo ypatingą savumą. Todel niekada Kauno gatvėse nebunaminios. Tai atsisakyti susirinkimas.

D. Tekt.

Klaipėdos Miesto Praeitis

Šiandien Klaipėdos kraštas, tai tik trys šiaurės Nemuno esantieji Klaipėdos, Pagėgių ir Šilutės apskriviai. Tačiau lietuvių gyvenamosios vietos traukia daug toliau anapus Nemuno ir vakarus, dabar Rytprūsiais vadinamus. Kad tenai lietuvių ir jiems artimų giminaičių kūrų bei prūsų gyventa, visiems aiškiausiai rodo gausiai išlikę vietų vardai ir istorijos mokslas. Nors tik kraštų lietuviškumui įrodyti yra pakankamai medžiagos, bet vokietininkai kaip tik įmanydami stengiasi įrodyti, kad ne visados lietuviai ten gyvenę ir kad jie esą atėjūnai. Žinoma, visa tai vokietininkai daro tam, kad sumažintų lietuvių teises į Klaipėdos kraštą.

Jau nuo tryliktojo amžiaus pradžios ėmė veržtis vokiečiai į rytus. Senajai Lietuvos valstybei besikuriant, vokiečiai jau buvo įsitvirtinę Pabaltij. 1202 metais vyskupas Albertas iš Bremono miesto įkūrė Rygą, dabartinę Latvijos sostinę. Maždaug tuo pačiu laiku vokiečiai ėmė skverbtis ir į prūsų žemes. Prūsai buvo lietuviams giminė tauta. Nors jų kalba ir skyrėsi nuo lietuviškosios, tačiau jie, kaip ir augščiau, bei kuršiai lengvai susikalbėdavo su žemaičiais.

Kovai su prūsais ir žemaičiais, vokiečiai kryžiuočiai 1252 metais Užutiekio žiotyse įkūrė Mamelburgo pilį, o ties Nemuno pastatė Georgenburgo pilį (dabartinis Jurbarkas). Ir prasiidėjo smarkios vokiečių kovos su prūsais. Jos tęsėsi keletą amžių. Prūsai vokiečiai paverė. Tačiau žemaičius paverė jie jokių būdu nestengė. Išnaikintųjų prūsų žemėse įsikūrė daug žemaičių. Jie buvo labai atsparūs ir gajūs. Jų nestengė visiškai išnaikinti žiauri vokiečių nutautinimo politika. Šiandien daug lietuviškai kalbančių randama ne tik atvadotame Klaipėdos krašte, bet ir anapus Nemuno Mažojoje Lietuvoje (Tilžės, Ragainės, Stalupėnų ir kituose apskrives).

Toji kryžiuočių vokiečių 1252 metais pastatyta Mamelburgo pilis yra ne kas kita, kaip šiaurinis Klaipėdos miestas. Daug kartų tą pilį, kariadami su kryžiuočiais, buvo išgroję

žemaičiai, tačiau pilis būdavo atstatoma. Sakoma, kad pirmoji Klaipėdos pilis būvusi pastatyta Smeltėje (iškyšuly, kuris skiria Baltijos jūrą nuo Kuršmarių, kitaip sakant garšios Neringos pradžią). Tik po 1410 metų garsaus žalgirio mūšio, kai Vytautas Didysis galutinai sutriuškino kryžiuočių galybę ir juos ilgiems metams paliko ramybėje, tada kryžiuočiai Klaipėdos pilį atstatė, pertvarkė ir pradėjo kurti dabartinį

Socialė Apsauga ir Ateivis

Gal šių dienų viena svarbiausių ekonominių problemų, tai yra išsivalyti kokią nors apsaugą prieš šiandienos nesaugumą. Visur, vyrai ir moterys, reikalauja kokią nors apsaugą prieš bedarbio ir senatvės pavojų, ne labdarybės, bet jiems priguliančių kelių. Tik pereitais metais Jungt. Valstijos pradėjo tokį programą, kuomet kongresas priėmė „Social Security Act“.

Apart to, daug valstijų turėjo kokius nors panašius įstatymus, kad nors netaip apimančius, kurie aprūpino senatvės pensijas, darbininkams kompensacijas, pašalpą našlėms ir betėviams vaikams, ir kelios valstijos turėjo ir bedarbių apdraudą. Šitie visi dalykai lygiai liečia ateivį, kaip ir patį pilietį. Bet jie visai nesiskaito su ateiviu.

Čia imkime tik valstijų įstatymus, kurie duoda senatvės pensijas. Apart kelių valstijų, kurios turi visai nedaug ateivių gyventojų, tai tie įstatymai apima tik Amerikos piliečius. Labai daug ateivių šioje šaly sensta ir už kelių metų visai nepajėgs dirbti. Praeity jie uždirbo tik užtektinai pinigų savae ir savo šeimynas užlaikyti ir „niekad negalėję“ pinigų taupyti. Tai, jeigu jis arba jis, netapo Amerikos piliečiu, tai negali tikėtis gauti pensijas.

Sociališkos Apsaugos Įstatymas aprūpina sistemą reguliarių mėnesinių mokesčių darbininkams, kurie pasiekę 65 metų. Aprūpina bedarbių apdraudą ir kelias kitokios rūšies naudas — vaikams, akliesiems, ir tt. Kad nors federalis įstatymas visai nemini jokių skirtumų tarp piliečių ir nepiliečių, bet duoda pašalpą sulig „Social Security Act“ turi prisilaikyti prie 48 valstijų reikalavimų ir įstatymas veiks pagal šitų valstijų įstatymų. Reiškia, šita pašalpa bus duodama vien tik Amerikos piliečiams.

Šaly nebuvo jokių tautiškų sociališkos apsaugos įstatymų, kada depresija prasidėjo 1929 m. Reikėjo greituoju organizuoti pašalpą tiems, kurie jos būtinai reikalavo. Kaslink tos pašalpos, tai ji apėmė visus gyventojus — ateivius ir piliečius. Bet su besitęsiančiu sunkiu laiku, jau dėtą pastangos Washingtono ir įvairių valstijų sostinėse atvesti nepiliečius nuo viešos pašalpos ir iš viešų darbų. Buvo reginta, kad ši šalis, kaip daug kitų šalių, turėjo visų pirmausia prižiūrėti savo piliečius. Bet žmonės pakėlė taksų mokėjimo klausimą, nurodymui, kad pibai pašalpai gauti iš taksų ir tuos taksus lygiai moka ateiviai ir piliečiai, kad taksų mokėjimas nedarė jokio skirtumo tarp ateivių ir piliečių, kad daugumoje atsitikimų ateivio vaikais yra čia gimę ir kas daroma prieš tuos ateivius — nusistatymas prieš pačius piliečius.

Nepaisant šitų ir panašių argumentų, daug žmonių tiki, kad kadangi ateivis pasiūlytas nuo pilietystės priedermių, tai nereikia duoti pašalpos. Civilian Conservation Corps priima

Klaipėdos miestą. Tačiau jis viršes mažai Baltijos jūros miestų, visą laiką merdėjo ir jį vokiečiai nekrepė jokio dėmesio. Tik Lietuva atvadavusi Klaipėdos kraštą jį sumodernino, sutvarkė ir tuo būdu, Klaipėdos miestas dabar tapo vieninteliu Lietuvos uostu. Šiuo metu Klaipėda turi apie 35,000 gyventojų, turi dvi augstąsias mokyklas, kelias gimnazijas ir kitas švietimo bei autonominės valdžios įstaigas. Tsb.

Kunigaikštienės Birutės Draugija Kaune ruošiasi išleisti knygą apie Lietuvos moteris, prisidėjusias atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Iš knygai medžiagos teikėjų-korespondentų gaunama laiškų, kuriais įrodoma, kad dar yra virš 100 m. amžiaus moterų, kurios 1863 m. sukilimo dalyviams miškuose maistą ruošė, slapstė ir tuo būdu padėjo sukilėliams. Turinčios apie įžymias moteris medžiagos amerikietės turėtų knygos leidėjams pranešti.

— Sao Paulo, Brazilijoje lietuvių kolonija turi vieną bažnyčią, dabar steigama kita.

— Kai kuriems gal atrodo, kad pasaulis nesidomi mūsų reikalais. Štai, „Heroldo de Esperanto“ tilpo Dr. Mildorfo straipsnis apie Vilnų, tendencijos dvasio, kaip į Lietuvą pasipylė laiškų iš Anglijos, Olandijos, Danijos, Jugoslavijos, Francijos, Ispanijos ir kitur, klausiant kaip iš tikrųjų yra su Vilnium, mes jis juk — Lietuvos sostinė.

FLIS.

— Čechoslovakijos ugniagesiai aukso medaliu apdovanojo Lietuvos „Gairsininko“ redaktorių V. Marinką už jo uolumą kovai prieš gaisrus.

— Lietuvos „Maistas“ per 13 metų iš ukininkų nupirko 2,929,171 kaulė už arti 300,000 litų, 65,622 galvijų už 15,320,725 lt., 13,573 avis už 323,327 lt., 19,000 veršių už 340,148 lt., 440,000 paukščių už 2,514,656 lt., 42,785 kraklius už 58,145 lt. Maistas dabar darba padidina 4 savo skerdyklas: Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Tauragėje. Į Užsienį eksportavo už: 235,015,816 lt. Lietuvoje pardavė už 66,567,076 lt. Maistas jau šiemet importuoja į Ameriką už \$30,000 produktų, kurių galima geresnė krautuvėse gauti.

— Rusijoje kur susisiekimas prastas, su tolimais kaimais, vystantis aviacijai, pradėti naudoti lėktuvai. Gorkio miesto ilgoninė gauna šaukimą gydytojų prie gimdymo. Nusiunčiamas lėktuvas, ir vežant moterį iš miesto į ligoninę, lėktuve gimė kūdikis. Tai pirmasis toks atsitikimas.

— Dr. Jonas Šliupa dabar liet. kolonijose. Juo nepasidalinama. Vartyk mūsų spaudą, tai ir matai: čia prakalbos, čia vakarienė, čia pasikalbėjimas. Matomai, Amerikoje mūsų senas veteranas Dr. Šliupa populiarus.

— Kaune organizuojama Darbininkams Savišelpo Draugija. Netekusiems darbo draugijos nariai padės gauti darbą, o tuo tarpu šelpis iš draugijos išdo.

— New Yorko valstijoje pradėti registruoti svetimšaliai. Atrodo, kad juos pradės šiek tiek persekioti ar neteikti lengvatų. Gera būtų manantiems čia gyventi įsigyti greičiau pilietybę.

— Birželio mėn. Sovietų Rusijos žurnalistas vyksta į Lietuvą svečiuotis ir su Lietuvos gyvenimu susipažinti. Jis bus Lietuvos žurnalisto svečiai, kokiems buvo musiška Sovietuose 1934 m.

— Vokietija Lietuvai siūlo sudaryti eilę sutarčių. Viena pirmųjų Estų spauda žiūri

ir Lietuvą įspėja, kad vokiečiai nori su Lietuva tam tikrų sutarčių tuo tikslu, kad galėtų vėliau pasakyti kitiems, kad vokiečiai su Lietuva gali gražiai sugyventi arba peštis, kitiems nesikišant. Na, kaip gražiai tai gražiai, bet kai reikėtų peštis, estai žiūri, kad Lietuva galėtų būti pralaimėtoja. Malonu, kad Pabaltijos kaimynai pradeda suprasti Lietuvos reikalus ir Lietuvos pusėje jau 100%.

— Kunigaikštienės Birutės Draugija Kaune ruošiasi išleisti knygą apie Lietuvos moteris, prisidėjusias atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Iš knygai medžiagos teikėjų-korespondentų gaunama laiškų, kuriais įrodoma, kad dar yra virš 100 m. amžiaus moterų, kurios 1863 m. sukilimo dalyviams miškuose maistą ruošė, slapstė ir tuo būdu padėjo sukilėliams. Turinčios apie įžymias moteris medžiagos amerikietės turėtų knygos leidėjams pranešti.

— Sao Paulo, Brazilijoje lietuvių kolonija turi vieną bažnyčią, dabar steigama kita.

— Kai kuriems gal atrodo, kad pasaulis nesidomi mūsų reikalais. Štai, „Heroldo de Esperanto“ tilpo Dr. Mildorfo straipsnis apie Vilnų, tendencijos dvasio, kaip į Lietuvą pasipylė laiškų iš Anglijos, Olandijos, Danijos, Jugoslavijos, Francijos, Ispanijos ir kitur, klausiant kaip iš tikrųjų yra su Vilnium, mes jis juk — Lietuvos sostinė.

— Čechoslovakijos ugniagesiai aukso medaliu apdovanojo Lietuvos „Gairsininko“ redaktorių V. Marinką už jo uolumą kovai prieš gaisrus.

— Lietuvos „Maistas“ per 13 metų iš ukininkų nupirko 2,929,171 kaulė už arti 300,000 litų, 65,622 galvijų už 15,320,725 lt., 13,573 avis už 323,327 lt., 19,000 veršių už 340,148 lt., 440,000 paukščių už 2,514,656 lt., 42,785 kraklius už 58,145 lt. Maistas dabar darba padidina 4 savo skerdyklas: Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Tauragėje. Į Užsienį eksportavo už: 235,015,816 lt. Lietuvoje pardavė už 66,567,076 lt. Maistas jau šiemet importuoja į Ameriką už \$30,000 produktų, kurių galima geresnė krautuvėse gauti.

— SIEMET NEMUNO POTVINIS KAUNUI PADARĖ 2 MILIONU LITŲ NUOSTOLIŲ.

Kaip žinoma, š. m. pavasarį buvo labai didelis Nemuno potvinis nuo kurio skaudžiausiai nukentėjo Kauno miesto senoji dalis. Potvinio metu be pastogių buvo likę apie 10,000 Kauno gyventojų. Be to, vanduo buvo užliejęs daug namų, iš kurių dalį buvo apgriovęs ir apgadinęs. Potvinio nuostoliams apskaičiuoti jau seniau buvo sudaryta tam tikra komisija. Dabar ši komisija savo darbą jau baigė ir nustatė, potvinio padarytus nuostolius. Komisija apskaičiavo, kad vien tik Kaune ir Kauno apskrityje Nemuno potvinis buvo palietęs apie 10,000 šeimų. Iš viso Nemuno potvinis vien tik Kaunui padarė apie 2 milijonų litų nuostolių. Del to dabar Lietuvos valdžios įstai tiek persekioti ar neteikti lengvatų. Gera būtų manantiems čia gyventi įsigyti greičiau pilietybę.

— Birželio mėn. Sovietų Rusijos žurnalistas vyksta į Lietuvą svečiuotis ir su Lietuvos gyvenimu susipažinti. Jis bus Lietuvos žurnalisto svečiai, kokiems buvo musiška Sovietuose 1934 m.

— Vokietija Lietuvai siūlo sudaryti eilę sutarčių. Viena pirmųjų Estų spauda žiūri ir Lietuvą įspėja, kad vokiečiai nori su Lietuva tam tikrų sutarčių tuo tikslu, kad galėtų vėliau pasakyti kitiems, kad vokiečiai su Lietuva gali gražiai sugyventi arba peštis, kitiems nesikišant. Na, kaip gražiai tai gražiai, bet kai reikėtų peštis, estai žiūri, kad Lietuva galėtų būti pralaimėtoja. Malonu, kad Pabaltijos kaimynai pradeda suprasti Lietuvos reikalus ir Lietuvos pusėje jau 100%.

— Kunigaikštienės Birutės Draugija Kaune ruošiasi išleisti knygą apie Lietuvos moteris, prisidėjusias atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Iš knygai medžiagos teikėjų-korespondentų gaunama laiškų, kuriais įrodoma, kad dar yra virš 100 m. amžiaus moterų, kurios 1863 m. sukilimo dalyviams miškuose maistą ruošė, slapstė ir tuo būdu padėjo sukilėliams. Turinčios apie įžymias moteris medžiagos amerikietės turėtų knygos leidėjams pranešti.

— Sao Paulo, Brazilijoje lietuvių kolonija turi vieną bažnyčią, dabar steigama kita.

IVAIRIOS ŽINIOS

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

ISVAŽIAVO Į SEIMUS.

Iš Brooklyno ir New Yorko įvykstančius įvairius seimus Cleveland, Ohio, išvažiavo didelis burių veikėjų.

Iš SLA. Centro išvažiavo S. L. A. Sekretorius Dr. M. J. Vinitas, „Tėvynės“ redaktorius p. S. E. Vitaitis, SLA. štabo nariai p-lė E. Miliauskaitė, p. M. L. Vasil ir p. P. Bajoras.

Likusieji SLA. štabo nariai, išleidami SLA. viršininkus, S. L. A. Centro štabo narius ir bendrai visus SLA. delegatus, linki visiems laimingos kelionės ir Seime nuveikti kilnius darbus organizacijos labui.

KUN. ANTANO M. MILUKO VARDUVĖS IR 65-METŲ AMŽIAUS SUKAKTUVĖS.

Birželio 13 dieną, šv. Antano dienoje, buvo kun. Antano Miluko varduvės ir kartu 65 metų jo amžiaus sukaktuvės, nes toje dienoje jis yra gimęs.

Kadangi kun. A. Milukas yra lietuvių tautinio ir kultūrinioose darbuose veikėjas, vėteranas, tai jį pagerbti ir jam padėkovoti už nuveiktus kilnius lietuvių visuomenės ir tautai darbus, susirinko į jo dabartinę buveinę, St. Francis Home, Roslyn, L. I. N. Y., skaitlingas bursas lietuvių Spaudos Klubo narių.

Klubo pirmininkas Dr. M. J. Vinitas atidarydamas susirinkimą pareiškė jo tikslą pastebėdamas, kad susirinkime pagerbti kun. Miluką kaip publicistą, visuomenės veikėją ir mokytoją. Toliaus pirmininko pakviesti pakalbėti p. A. B. Strimaitis ir V. F. Jankauskas, kaip nuo jaunystės dienų pažįstinti kun. Miluką ir žinantį jo nuveiktus darbus. Kalbėtojai trumpais bruožais nurodė kun. Miluko nuveiktus darbus lietuvių literaturoje ir visuomeniniame veikime, kaip lietuvių patrioto, atsidavusio savo tautos žmonių švietimui ir Lietuvos labui.

Jų kalbas išklausius, susirinkusieji širdingai pasveikino jubilijantį ir palinkėjo jam stiprios sveikatos ir dar ilgą eilę metų gyventi ir veikti savo kilniuose darbuose.

Kadangi kun. Milukas nuo senai yra žinomas kaip švėtinė lygos ir draugiškas veikėjas, tad ir ši kartą, priglėbtint ponai Vinitai ir p-lė Kižiutei susirinkusius svečius maloniai priėmė ir pavaišino. Taipgi ir pats jubilijantas savo trumpoje prkalbėje pareiškė, jog jo gyvenime yra didžiausiu malonumu ir tikslu veikti visuomeniniuose darbuose, kuriais galėtų pagerbėti lietuvių visuomenę augščiausiai pakilti kultūroje ir tuo pačiu kartu ir Lietuvoje sukurti tinkamą ir malonų visiems tautos žmonėms gyvenimą.

Apie kun. A. Miluką, kaip literatą, publicistą ir veikėją, būtų galima labiau daug prasyti. Jis visą savo amžių rimtai žiūri į visų lietuvių veikimą, nežiūrint į jų politinį arba partijinį nusistatymą. Jis su visais moka būti draugu ir karbu suka galvas, kaip Kauną ir prie Nemuno esančias vietas galima būtų apsaugoti nuo pavasariškų Nemuno potvinių.

OLSO, Norvegija. — Septyni norvegai tapo užmušti lėktuvui atsimušus į kalną ties Somnelfjorde į sudęsus. Lėktuvas migliojo skrido į Bergen ir Trondheim. Trys žuvusiųjų buvo pasigieriai; kiti keturi — igulos nariai.

kultūrinio ir dvasinio mokslo centrai, kuriose lietuviai būtų auklėjami broliškoje meilėje, draugingume ir broliškam draugingume būtų galingi.

Gyvenk kunige dar ilgus ilgus metus! Kaip buvai ir buki lietuvių visuomenės pavyzdin-gu. Tavo nuveikti kilnius darbai visuomenės yra įvertinti ir ta visuomenė už juos tau yra dėkinga ir tose svarbiose tavo su-kaktuvėse, nors asmeniškai ne-galinti dalyvauti ir tave pa-gerbti, sveikina savo širdyse ir linki tau dar daug metų gyven-ti ir darbuotis.

K. J. Paulauskas.

PADEKA DRAUGAMS IR GIMINĖMS.

So. Boston, Mass. — Bukite malonus suteikti vietas „Tėvynėje“ mums pareikšti padėkos žodį visiems mūsų draugams ir giminėms, kurie gegužės 30 d., Lietuvių salėje, So. Bostone, surengė mums supryzo bankietą, paminėjimui mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvės.

Atvažiuavę svetainėn radome daug žmonių mūsų belaukiant, kas buvo mums visai netikėtai ir netikėjome, kad turime tiek daug gerų draugų. Mes nerandame žodžių išreikšti jiems tinkamą padėką, tai nors per spaudą visiems padėkovojame.

Širdingai dėkovojame komitetui, kuris rūpinosi surengimu: Sandaros 7 kuopai, Liet. Pil. Klubo valdybai ir mūsų geroms draugėms, Apšvietinei, Stasiulienė, Mockienė, Dragaišienė, Kropienė, Gričienė, Leikienė, taipgi mergaitėms ir visiems giminėms ir draugams, kurie mums apdovanojo dovomis ir dalyvavo mūsų „antroje vestuvėse“. Mes už tai jumis nepamarsime ir nors savo visuomeniniu veikimu ateityje jums visiems atlyginsime. Visiems ačiū.

Kazys ir Veronika Sungailai.

BROOKLYN, N. Y. Brooklyno Kraiučiuose Likvidavosi Visos Organizuos Francijos.

Birželio 12, 1936 m., Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainėje įvyko Kraiučių Vienybės Lygos ir Kraiučių Apšvietimo Sąjungos bendras narių susirinkimas, kad priimti ar atmesti gamintą programą abiejų komisi-jų.

Susirinkimas buvo gana skaitlingas ir rimtas. Susirinkime daug dalyvavo ir tokių kraiučių, kurie nepriklausė nei Lygai nei Sąjungai. Kada ėjo programo punktų apkalbėjimas ir jie tarė savo žodį. Iš keturiolikos punktų, susirinkusieji išmetė tik šį: „Kad pilnai pravedus likvidavimo darbą abidvi grupės lygiu skaičiu atstovų sudaro komitetą, kuris prižiūrės, kad bile kokios frakcinės liekanos nepasikartotų kraiučių 54 skyriu-jė.“ O ištiesi tapo priimta, tai šioji programa, kame vienbal-siai pasisakė abidvi pusės pil-dyti:

1. Abidvi grupės pilnai pasi-sako už likvidavimą Kraiučių Vienybės Lygos ir Kraiučių Apšigynimo Sąjungos, kaip orga-nizacijų, veikusių kraiučių 54 skyriu-jė.

2. Abidvi grupės pilniausiai pasisako už pilniausios demokra-tijos palaikymą kraiučių 54 sky-riuje. Nepaisant kokių politinių pažiūrų ar religinių įsitikinimų narys nebūtų, bet jo opinija, jo iniciatyva turi būti per abidvi

grupės toleruojama lokalo susirinkime.

3. Abidvi grupės pasisako, kad jos dės didžiausias pastangas organizuoti neorganizuotus kriaucius į Amalgamitų Rubsiučių Uniją.

4. Abidvi grupės pilniausiai pasisako, kad dės kodidžiausias pastangas pakelti kriauciu ekonominį gyvenimo buvį ant tiek, ant kiek tik leis sąlygos ir visos unijos tvarka.

5. Abidvi grupės pasisako už Lietuvos nepriklausomybės gynimą ir kartu padės Lietuvos darbo žmonėms išreikalauti sau Lietuvoje demokratines laisves.

6. Abidvi grupės pilniausiai pasisako, kad kovos prieš karo pavojų ir fašizmą.

7. Abidvi grupės sutinka remti Amerikoj toki judėjimą, kuris reikštų įkurimą vienos Darbo Partijos.

8. Abidvi grupės pasisako, kad nenešti į lokala tokių dalykų, kurie yra mažos vertės visuomenei, kaip pavyzdžiui: parengimai, tikietai ir tt.

9. Abidvi grupės pilniausiai pasisako už rėmimą politinių kalinių, kurie tik papuola į kalėjimą už darbininkų reikalų gynimą.

10. Abidvi grupės pilniausiai pasisako už rėmimą kriauciu 54 skyriaus jaunimo, kuris bus pilnojo vadovystės ir priežiūros kriauciu 54 skyriaus.

11. Abidvi grupės pilniausiai pasisako už rėmimą streikų, kurie tik pasireišk po organizuotų unijistų vedovybe.

12. Abidvi grupės pasižada sustabdyti, per spaudą, ar lokalo susirinkime, nepamatuosius šmeiztus ir užpuolimus ant ypatų ir tų organizacijų kaip tokių.

13. Abidvi grupės pilniausiai pasižada pildyti viršuje išdėstytas susitarimo sąlygas, ir žemiau pasirašo abiejų organizacijų įgalotiniai.

Susirinkimas vienbalsiai nutarė, kad šio susirinkimo pirmininkas, K. Naciūnas, ir sekretorius J. Buivydas nuo Lygos ir V. Michelonas nuo Kriauciu Apsigynimo Sąjungos pasirašytų po bendrojo programą.

Pasirašo:

K. Nečiūnas,
J. Buivydas,
V. Michelonas.

MONTELLO, MASS.

Pavyzdingi Darbai.

Keletą metų atgal čia susitvėrė Biznierių ir Profesionalų draugija. Už sutvėrimą viršmėnėtos draugijos priklauso garbė K. Jurgeliūniui ir A. Atkinui.

Dabar draugija turi 60 narių ir kur jie nepasisuka sulošia gerą rolę. Valdyboje yra: pirm. adv. Antanas Kupka, vice-pirm. adv. J. Veracka, sekr. Anna Kašėtė ir izd. Dr. A. Budreckis.

Praeitą metų draugija sumanė sukelti pinigų stipendijai (scholarship) del lietuviško vaiko arba mergaitės, pabaigusio augštesnę mokyklą ir kuris mano eiti kolegiją. Šį sumanymą draugija pilnai įvykdė, birželio 9 d. 1936 metais paskirdama \$100 Virginijai Pekarskaitei, kuri mano tęsti mokslą toliau. Už šį sumanymą ir pasidarbavimą garbė priklauso mūsų geram veikėjui, Dr. A. Budreckiui, nes nekurie sako: ką daktaras pradės, tai ir padarys. Na, o kodėl jis negali neturėti gerų pasekmių, turėdamas gerą draugą, savo moterį Jevą? jo moteris visuomet prie sunkesnių darbų sykiu su daktaru.

Pinigių buvo sukelta apie 200 dol., bet kitus paliko kietais metams, nes pasižadėjo duoti po \$100 kasmet. Pinigai buvo sukelta sekančiu būdu: Whist party davė pelno \$85, Beans party \$50, koncertas \$40 ir dar nekurios draugijos prisidėjo su \$10.

Taigi vienas svarbus darbas jau įvykdytas ir tikiu, kad ir toliau bus galima veikti, nes darbštus vyrai yra komisijoj: Dr. Budreckis, Dr. Vaitkus ir adv. A. Kupka, visi čia augę ir visi SLA. nariai.

Korespondentas.

LIETUVOS ATSTOVO ATOSTOGOS.

WASHINGTON, D. C. — Lietuvos Pasiuntinys pulk. P. Zadeikis, nuo birželio mėn. 15 d. pradėjo atostogas, kurių dalį praleis su savo šeima čia pat pajury, gi kiek vėliau, liepos mėnesį, žada vykti į Lietuvą. Vašingtonas sugrįš spalio mėn. pradžioje. Lietuvos ministerio atostogų metu Dr. M. Bagdonas eis atstovo pareigas kaip Charge d'Affaires a. i.

L. P. I. S.

WATERBURY, CONN.

Waterburiečiai Laukia Dr. Šliupo.

Waterburiečiai, kaip ir kitų kolonijų lietuviai, yra labai suinteresuoti Dr. Šliupo atsilankymu. Jau nuo senai įdomaudami vienį kitų klausinėja, kada Dr. Dr. Šliupas atvyks į Waterbury, ar šiame mieste bus surengtos jam prakalbos ir ar galėsime išgirsti jį kalbant?

Matydama toki vietos lietuvių susiinteresavimą Dr. Šliupu,

vietinė SLA. 11 kuopa nutarė surengti Dr. Šliupui prakalbas ir tuomi suteikti progą vietos lietuviams išgirsti kalbant tą mūsų tautos veteraną, kovotoją už Lietuvos išsilaivimą. Taip gi prie prakalbų rengimo prisideda Sandaros vietinė kuopa ir vietinis Lietuvių Vaizbos Butas. Uždėjęs 103 Green St., Waterbury, Conn., prasidės 8 val. vakare. Vietos ir apylinkės lietuvių, nepamirškite ir minėtą dieną atsilankykite, nes daug ko įdomaus išgirsite.

J. Azūras.

ATVYKSTA IŠ LIETUVOS.

Išplaukusių iš Gothenburgo laivų Kungsholm, Svedų Amerikos linija atplaukia į Ameriką sekančiomis keleivėmis:

Kun. V. Rudžinskas, į Chicago, Ill.

M. Kalanta, į Tottenville, N. Y.

J. ir N. Gudeliauskai, į Auburn, Pa.

Petra Palubinskai, (moteris) į Chicago, Ill.

J. Žičkus, į Waukegan, Il.

M. Mernikaitė, į Great Neck, L. I. N. Y.

P. Šaltenis, į New York.

Motorlaivis Kungsholm atplauks į New Yorką birželio 27 d. Pier 97, gale 57th St., New York. Giminių norintį keleivius pasitikti, madonėkite kreiptis į Cstom House, New York, Room 219. gauti leidimą.

VL. P. Mučinskas.

PITTSBURGH, PA.

Operetė „Paulina“ Lietuviškoj Scenaj.

Dažnai, kai Amerikos lietuvių senesnioji karta aimanuoja del jaunimo nutautėjimo, nutolimo nuo lietuviškųjų reikalų — Amerikos lietuvių jaunimas dirba nemažą kultūrinį, o drauge ir tautinį, lietuvišką darbą. Man jau teko pažymėti gražus kultūrinis ir tautiškai propagandinis darbas, kurį dirba Lietuvių Meno Teatras Brooklyne, N. Y., teko pripažinti didelius nuopelnus minėton draugijon susibūrusio jaunimo. Dabar vėl, beviesint Pittsburghe, Pa., tenka maloniai atsiliepti taip pat apie labai gražų vietos lietuviško jaunimo darbą lietuviškai amerikoniškos kultūros dirvoje.

Gegužės 31 d. Pittsburgho lietuviškųjų katalikiškųjų bažnyčių jungtiniai chorai, šv. Vincenč salėje, pastatė dviejų veiksmų muzikališką operetę „Paulina“. Pastatyta tą dieną pirmą kartą, taigi buvo premie-

ra. Tiesiog stebėtis reikia gražiomis pittsburghiečių jaunimo vaidybinėmis, ir ypač vokalinėmis, įėjomis. Su šia operete pittsburghiečiai gali gražiausiai bent kurioje lietuvių kolonijoje pasirodyti, o visos senesniųjų lietuvių organizacijos turėtų kviešti šį teatrą pas save, jį paremti ir pasidžiaugti jo gražiomis dainomis, linksma ir nuo taikinga operete.

Diriguoja ir muzikališkai parengę šią operetę muzikas V. X. Medonis, gabus, jaunas vyras, Amerikoje gimęs augęs džiukų tėvų sunus. Jis yra pasirijęs statyti ir daugiau muzikališkų veikalių. Jo išlavinatas choras ir solistai labai gražiai susigieda, ypač darnios, sklandžios yra masinės, choro scenos.

V. X. Medonis energija, jo darbštumas ir muzikališki gabumai žada jam gražią ateitį, jei tik jis ir toliau gražiai dirbs su savo gražiu ansambliu.

Režisuoja (tvarko operetės dramos dalį) taip pat gabus, jautrus vyras Albinas Onaitis. Jo surežisuota labai vykusiai, ypač gražios masinės scenos, ne blogos ir kitos.

Paulinos rolę vaidino ir dainavo mokytoja p-lė M. Katelė (Katela). Ji turi gražų sopraną, muzikališką jautrumą. Nebloga vaidintoja, ypač gražios buvo tos vietos, kada ji vykusiai flirtavo su Jurgiu.

Paulinos partneris, Jurgis, kurį vaidino tenoras V. Činikas (Chinik), pradžioje buvo ne visiškai laisvas, drąsus, bet tolimesnės vaidybos ir dainavimo scenos jo buvo visai vykusiai atliktos.

K. J. Onaitis, visai gerai parodė nedidelio Pono Karolio nevykusį merginėjimą. Puiki buvo ypač ta vieta, kur jis turėjo pareikšti savo meilę Paulinai.

Ona Jasirūtė (Jasin) turi daug gabumų dainuoti ir vaidinti. Ji kaip Paulinos konkurentė, Klara, tiesiog nepavarduojama. Dideliu pasisekimu sudarė savo „Vyrų apgaviką“. Jasi niūtė scenoje jaučiasi labai laisva, vaidina ir dainuoja natūraliai, laisvai, nėra jokio dirbtinumo.

Sunkus vaidmuo teko Samui Sakalauskui, basui, kuriam reikėjo vaidinti tėvo rolę. Nežiūrint to, kad P. Sakalauskas savo vaidmenį pasiėmė tik paskutinį momentą, pavaduodamas kitą asmenį, negalėjo kaip reikiant išmokyti savo rolę, vis dėlto jis pasirodė neblogai, o daugiau pasimokęs, daugiau pagyvėjęs, bus visiškai geras tėvas kapitonas.

Reikia pagirti šios operetės statytojus už drąsą, kad jie nepabijojo didelių sunkumų, didelio darbo, vargo ir vykusiai savo atliko, o toliau darbas bus lengvesnis. Tačiau reikia peikti Pittsburgho senesnius, kad jie neužpildė visos šv. Vincenč salės, kad žiurovų neperdaugiau buvo. Gaila, kad mūsų senesnioji karta neina išvieno su jaunimu, kad nepagerbia jo gražaus darbo, neparemia jo didžiulių pastangų lietuviškos kultūros darbe.

Drąsiai Pittsburgho jaunime, dirbk ir laimėsi, pasieksi daug didesnių rezultatų, pasieksi platesnės lietuvių visuomenės priitarimą!

V. Uždavins.

MOKĖS DIVIDENDUS

The Pennsylvania Exchange Bankas, kampas 26th St. ir 8th Ave, New York, (buves Baltic States Bank) išmokės dividendus liepos 1 d., 20 centų ant kiekvieno šėro.

Visi šerinininkai kurie turite senus cerifikatus (geltonus, mėlynus ar rusvus), yra prašomi tuos cerifikatus prisiųsti bankui delpakeitimo į naują laidą po \$10.00 nominalės vertės.

Taipgi tie šerinininkai, kurie permainė savo gyvenimo vietą ir bankui apie tai nepranešė, prašomį pranešti naujus antrašus, kad būtų galima priklausius dividendus prisiųsti.

Ypač prašomi sekančios šerinininkai priduoti antrašus: Kazimiera Pravalaukaitė Bitautienė, Kazys Brokas, Juozas Daugirdas, Juozas Citovitz, Jonas Dumbles, J. Gelgot, V. Kasparavičius, J. Klerikaitis, J. Markunas, P. Ramanauskas, V. Sabaliauskas, K. Sartinaitis, P. Savičia, B. Šimaitienė, J. Šimaiš, T. Silvestravičius, A. Trai-

navičius, B. A. Tumavičius, Ch. R. Lutkus, A. Kalinauskas ir Anna Yuskevich.

SKAITYKITE KNYGĄ PASAULIO ISTORIJA

Arba

Aiški Gyvybės Ir Žmonijos Istorijos Apybraiža

Pirmas Tomas

Parašė G. H. WELLS

Puslapių 292

Kaina \$2.25

Gaunama Reikalausite: „Tėvynės“ Administracija, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

Juokai

NETAIP SUPRATO

Motina: — Tai tu, Joneli, ir paėmei tą gabalą pyrago. Ar tu negirdėjai, kad aš sakiau „ne!“?

Jonelis: — Taip, mamytė, girdėjau, bet tėtis sakė, kad moterų „ne“ reiškia „taip“.

TIKRAS VARGAS

Ukininkas: — Tu, sakai, ieškai darbo. Ar negalėtum padirbėti pas mane?

Keliauninkai: — Taigi, tame ir visa bėda: sunkiam darbui aš per lengvas, o lengvam darbui persunkus.

IDOMUS PROFESORIUS

Telefonistė: — Prašau pasakyti numerį.

Profesorius: — 4711.

Telefonistė: — Bet juk tai jusų pačių numeris...

Profesorius: — Taip, aš noriu pasikalbėti pats su savimi.

„UŽUOJAUTA“

Jurgis: — Gydytojas man pernai sakė, kad jei nenustosiu rūkęs, tai nusilpnės mano protas.

Onutė: — Gaila, kad nepaklausei patarimo.

MUZIKALISKAS ŽMOGUS

— Kodėl tu manai, kad aš vakar vakare buvau girtas?

— Tu norėjai, kad laikrodys ir kanarka sudainuotų tau dūta.

RUPESTINGAS VYRAS

Skoto žmona labai susirgo. Vakare vyras bėgdamas į artimiausią vaistinę parnešti vaistų, sako:

„Brangioji, jeigu mirtum prieš mano sugrįžimą, tai nepamiršk užgesinti šviesas.“

TARP DRAUGŲ

Pirmas draugas: — Tavo žmona turi būti tikras angelas.

Antras draugas: — Taip bet, tarp mudviejų kalbant, truputį per stipriai sparnais plasnėja.

SKAITYKITE KNYGĄ LIETUVISKA CHRESTOMATIJA

Kaina 40c.

Gaunama „Tėvynės“ Administracijoje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda trys akrai žemės. Sep-
tynių kambarių stuba su visais įtaisy-
miais ir miesto vanduo. Garadzius,
vištininkas, malkinė ir karvių tvartas.
Vištos, karvės ir veislingų medžių.
Vieta prie pat miesto ir prie ežero.
Ant ežero kranto yra gražių aržuolų.
Parsiduoda prieinama kaina.

J. UZUPIS,
149 Union Street,
MANCHESTER, CONN.

CASIMIR P. PALMER DETECTIVE BUREAU

170 Broadway, New York, N. Y.

Telefonas: Barclay 7-4177

Naktinis—Academy 2-6325

Būro savininkas yra prityręs lietuvių detektyvas Kazys Pilėnas. Doro vertimus ir patarimus visokiuose reikaluose. Patarimai dykai.

NEMALIMAS ĮVEIKTAS — DABAR VALGO VISKĄ

Ponas J. K. iš Montreal, Canada rašo, kad jam daug pagelbėjo NUGA-TONE. Turi daugiau gyvumo ir nebejaucia pilvo skausmų. Tai nėra mokamas liudymas, jis buvo atsiųstas liuosa jo valia. Daug kitų praneša panašius rezultatus. NUGA-TONE varojama metų metais kaip pagalba malimo sistemai. Tai yra daktaro receptas ir turi gyduoles, kurios didina malimo organų veikmę. Jei jusų apetitas prastas arba turi vargo su nemalumu — pamėginkite NUGA-TONE. Pajusite naudą į keletą dienų. Mes žinome, kad patarsit ir kitam. Mėnesio trytmentas už Vieną Dolerį. Parduoda visi aptiekiniai su garantija grąžinti pinigus, jei bus nepatenkinti. Neprimkite pamainų. Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealiu Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

SKAITYKITE KNYGĄ AMERIKA

Rinkinys įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

Kaina \$1.00

„TĖVYNĖS“ ADMINISTR.

307 West 30th Street,

NEW YORK, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmų, kaulų, arba mėlungių — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguos.

CAPSCO COMPOUND moutis lengvai pašalina viršmėnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c.

per pašta 55c. ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street,

CHICAGO, ILL.

HELLO, SUNAU!

MAN SMAGU, KAD TU

ISIGIJAI TELEFONĄ.

DABAR MUDU GALESIM

PASIKALBETI KAIP IR

BUDAVO —

MAŽIAU NEGU TRYS PENKTUKAI PER DIENĄ
UŽLAIKYS TELEFONĄ JUSŲ NAMUOSE

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

DIDELĖ EKSKURSIJA I LIETUVĄ STATENDAM

Dideliu ir populiariu garlaiviu

LIEPOS 21, 1936

! KLAIPĖDA (per Rotterdamą)

RUOSIA LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ

SĄJUNGA AMERIKOJE

Norėdami informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL
SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon St., Worcester, Mass.
P. BARTKEVIČIUS
67 N. Main St., Montello, Mass.
"DIRVA"
6820 Superior Ave., Cleveland, O.
P. MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.

"NAUJENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
J. SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.
A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.
A. VARASJUS
1200 Carson St.,
S.S. Pittsburgh, Pa.
VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
C. J. WASHNER
1921 Carson St.,
S.S. Pittsburgh, Pa.

HOLLAND-AMERICA LINE

LIETUVI, skaityk
mėnesinį paveikšnuotą laikraštį

"TAUTA"

Redaktorius-leidėjas P. JURGĖLA.
Prenumerata metams \$2.75, pusei metų \$1.50,
atsk. numeris 25 centai.

TAUTA,

123 Union Ave.,

Brooklyn, N. Y.